

ZINĀS

Būvē gāzes vadu no Preiļiem uz Rēzekni

Pēc 2001. gada rudenī ekspluatācijā nodotā dabas gāzes vada atzara Upmala – Preiļi akciju sabiedrība «Latvijas gāze» šovasar atsākusi būvdarbus. Kopš Latvijas neatkarības atgūšanas nozīmīgākais gazifikācijas projekts tiek turpināts Preiļu rajona teritorijā un virzās uz Rēzekni. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu novada domes tehniskās nodaļas galvenais speciālists Pēteris Romanovs, 19,5 kilometrus garo trasi rajona teritorijā būvē SIA «Rumba», bet Rēzeknes rajonā darbus veic firma «Remuss». Paredzams, ka katlu mājas un lielākie uzņēmumi Rēzeknē dabas gāzi saņems 2005. gada rudenī. Gāzes vada Preiļi – Rēzekne būvdarbu izmaksas tiek plānotas 4,5 miljonu latu apmērā.

Sāk plaši reklamēt Latgali

Latgales reģiona attīstības aģentūra realizē Eiropas Savienības PHARE projektu «Latgales reģiona tūrisma informācijas vadības modeļa izveidošana». Sadarbībā ar pašvaldībām, tūrisma informācijas centriem un tūrisma uzņēmumiem radīta interneta mājas lapa – www.turisms.latgale.lv, kā arī uzsākta plaša reklāmas kampaņa radio un interneta portālā DELFI. Šis akcijas mērķis ir popularizēt reģiona tūrisma iespējas un piesaistīt cilvēkus apmeklēt Latgali.

Apsver iespējas piedalīties projektu konkursā

Augusta sākumā tika izsludināti pirmie Eiropas Sociālā fonda atklātie projektu konkursi nodarbinātības jomā Latvijā. Paredzēts atbalstīt aktivitātes trijos virzienos: Darba prakšu nodrošināšana jauniešiem bezdarbniekiem; Subsidēto darba vietu nodrošināšana sociālās atstumtības riska grupām; Atbalsts darba tirgus pētījumu veikšanai. Stikāku informāciju interesenti var gūt interneta mājas lapā – www.esfondi.lv.

Preiļu rajona padomes speciālisti pašlaik analizē iespējas izstrādāt projektu kādā no iepriekšminētajām tēmām, informē Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas vadītāja Elita Jermolajeva. Tiek plānots arī piedalīties Latgales reģiona attīstības aģentūras projekta pieteikuma sagatavošanā par darba tirgus pētījumu veikšanu visos Latgales rajonos.

Mācis, kā iegūt grantus

Sabiedrības integrācijas fonds izsludinājis četrus Eiropas Sociālā fonda grantu shēmu projektu konkursus, kas ietver gan pētījumu veikšanu un motivācijas programmu izstrādāšanu sociālās atstumtības riska grupām, gan sociālās rehabilitācijas programmu izstrādi, gan arī apmācību veikšanu komercdarbības un pašnodarbinātības uzsākšanai. 18. augustā Rīgā paredzēts seminārs visiem interesentiem. Par dažādiem jautājumiem, kas saistīti ar ES fondiem un programmām, var griezties arī Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļā, iepriekš piezvanot pa tālruni 53-22235.

Jau trešās izlozes uzvarētāji

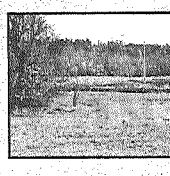
4. augustā norisinājās trešā «Latvijas Zaļā punkta» akcijas «Vēl viens miljons plastmasas pudeļu» izloze. 50 eiro šoreiz laimēja Viktorija Daņilova no Riebiņiem un Māra Rudzāte no Līvāniem. Akcijas veicināšanas balvas — T-krekļus ar akcijas simboliku laimējuši Sanita Urča un Ilona Šņepste no Preiļiem, kā arī L.Veikšina, Jolanta Kozlova, Andrejs Nikitins un Jāzeps (uzvārds nebija norādīts) no Līvāniem.

Veicināšanas balvas uzvarētājiem tiks nosūtītas pa pastu, bet ar 50 eiro ieguvējam akcijas rīkotāji sazināsies personīgi. Viktorija Daņilova un Māra Rudzāte piedalīsies arī akcijas noslēguma izlozē un cīnīsies par galveno balvu — 1000 eiro.

**Arendoles
baznīca aicina
uz svētku
dievkalpojumu**

► 2. lpp.

**Par lauksaimniecības
tiešajiem
atbalsta
maksājumiem**

► 4. lpp.

**Aizsargājamās
dabas
teritorijas
Preiļu rajonā**

► 5. lpp.

UZMANĪBU UZNĒMĒJIEM!!!

Laiks steidzas ātrāk,
nekā mēs to vēlētos

KOMERCREGISTRA IESTĀDE
LATVIJAS REPUBLIKAS UZNĒMUMU REĢISTRS

KOMERSANTA
REGISTRĀCIJAS APLIECĪBA

Šis ir pēdējais komerclikuma gads, kad uzņēmēji vēl var pieņemt lēmumu par uzņēmuma pārreģistrāciju komercregistrā, taču līdz reformas beigām vēl palicis nedaudz vairāk par 130 dienām. Termins ir šā gada 31. decembris, un tie uzņēmumi, kuru reformas skars un kuri nebūs reģistrējušies, likums paredz LIKVIDĒT. Reforma skar būtisku uzņēmumu skaitu arī Preiļu rajonā.

Komerclikuma reforma tika uzsākta 2002. gada 1. janvārī un līdz šā gada 31. decembrim noteikts pārejas posms, kura laikā uzņēmējdarbības formām, uz kurām attiecas Komerclikuma noteikumi, jāpārreģistrējas komercregistrā vai jālikvidējas. Savukārt tiem uzņēmumiem, kuru darbības forma neatbilst Komerclikumam, ir jāpārreģistrējas kādā atbilstoši Komerclikumā prasītajai formai vai jālikvidējas.

Tāpēc individuālo uzņēmumu (zemnieku saimniecību), sabiedrību ar ierobežotu atbildību īpašniekiem ir pēdējais brīdis pieņemt lēmumu par uzņēmuma reorganizāciju un jāveic ar reorganizāciju saistītās procedūras, kuras nosaka Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likums (KSSKL) un Komerclikums (KL), un jāiesniedz Uzņēmumu reģistrā pieteikums par jaunās organizācijas ierakstīšanu komercregistrā un likumā paredzētie dokumenti.

Pārreģistrācija ir saistīta ar dokumentu kārtošānu. Un to ir ne mazums – dažādi lēmumu projekti, paziņojumi, revidentu iecelšana, mantas novērtēšana, publikācijas «Latvijas Vēstnesī», informācija kreditoriem (kreditoru pieteikšanās termiņš ir ne ātrāk par trīs mēnešiem kopš publikācijas dienas, ja uzņē-

UZZIŅAI

Uzņēmumu reģistrā vēl nav reģistrēti vairāk nekā 48 000 uzņēmumu, kuriem būtu jāpārreģistrējas. No tiem vairāk nekā 27 000 ir tādi, kuri noteikti pārreģistrēsies jeb aktīvie un vairāk nekā 21 000 – tādi, kuri iespējams, nepārreģistrēsies.

mumā ir ieinteresētās personas, kas var apstrīdēt lēmumu, vai ne ātrāk kā pēc mēneša, ja šādu personu nav!!!). Atcerieties, arī revidentam ir nepieciešamas laiks pārbaudei un atzinuma sniegšanai. Arī pieteikuma izskatīšanas laiks Komercregistrā ir līdz 30 dienām. Nav izslēgti gadījumi, ka pārreģistrāciju reģistrs var atlikt, ja iesniegtie dokumenti pēc formas neatbilst likuma prasībām vai nav iesniegti visi nepieciešamie dokumenti. Un tas atkal var būt viens mēnesis klāt trūkumu novēršanai, pie kam jāievēro šis noteiktais termiņš, lai kārtototi nemaksātu valsts nodevu.

Kas sagaida uzņēmējus, kuri līdz 31. decembrim nebūs pieteikušies komercregistrā?

Atbilde – PIESPIEDU LIKVIDĀCIJA.

Saskaņā ar KSSKL 19. panta 1. daļu, ja uzņēmums noteiktajā termiņā nav iesniedzis attiecīgo pieteikumu Uzņēmumu reģistrā, tas tiek likvidēts. Tas nozīmē, ka, sākot ar 2005. gada 1. janvāri, UR uzsāks uzņēmumu, t.s., piespiedu likvidāciju. Ieraksta par darbības izbeigšanu tiesiskās sekas ir tādas, ka uzņēmums nav tiesīgs turpināt uzņēmējdarbību. Darbības izbeigšanai seko likvidācija. UR reģistrs šo subjektu sarakstu publicēs «Latvijas Vēstnesī». Pamatojoties uz šo publikāciju, kreditoru varēs paziņot UR par saviem mantiskajiem prasījumiem. Ja UR šajā termiņā nevienu paziņojumu nesaņems un komerc-

ķīlu reģistrā komercķīla nebūs reģistrēta, UR uzņēmumu no reģistra izslēgs. Manta, kas paliks pēc uzņēmuma izslēgšanas, tiks pielīdzināta bezmantinieka mantai atbilstoši Civillikuma 417. pantam. Ja UR šajā termiņā būs saņēmis kādu paziņojumu par mantiska rakstura prasījumiem, uzņēmuma pienākums būs veikt likvidāciju par saviem līdzekļiem.

SVARĪGI ATCERĒTIES

1) Pārreģistrācijas pieteikumu iesniegšana 2004. gada decembra pēdējās dienās vēl negarantē uzņēmuma pārreģistrāciju.

2) Pēc ieraksta par darbības izbeigšanu izdarīšanu uzņēmums nav tiesīgs veikt uzņēmējdarbību.

3) Darbības izbeigšanai seko likvidācija.

4) Līdz 2002. gada 1. janvārim uzņēmumu pašu uzsāktie likvidācijas procesi pabeidzami līdz 2004. gada 31. decembrim.

5) Līdz 2004. gada 31. decembrim uzņēmumu pašu uzsāktie likvidācijas procesi pabeidzami līdz 2005. gada 31. decembrim.

6) 2. punktā minētais pārkāpums un 4. un 5. punktā minētā termiņa neievērošana tiks uzskatīta par uzņēmējdarbību bez reģistrācijas, par ko sauc pie normatīvajos aktos noteiktās atbildības.

7) NEZINĀŠANA neatbrīvos no sekām.

**UZNĒMĒJ, 31. DECEMBRIS
NAV AIZ KALNIEM!!!**

T.Elste

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Negodīgajiem liegs nodarboties ar uzņēmējdarbību

Darba devējiem, kuri regulāri neievēro darba likumdošanas prasības, varēs piemērot daudz bargākus sodus nekā līdz šim – pat apturēt tiesības nodarboties ar uzņēmējdarbību trīs gadus. Tādā veidā tiek cerēts cīnīties pret aplokšņu algu maksāšanu un darba līgumu neslēgšanu, ziņo BNS.

Finanšu ministrijas izstrādātie grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā un likumā par sociālo apdrošināšanu pieteikti izskatīšanai valsts sekretāru sanāksmē. Grozījumi paredz, ja uzņēmumā atkārtoti tiks konstatēti pārkāpumi, darba devējam sodi būs daudz lielāki. Tā naudas sodu fiziskām personām varēs palielināt no 250 līdz 500 latiem, bet juridiskām personām – pat līdz 1000 latiem. Vēl bargāks sods būs aizliegums nodarboties ar vienu vai visu veidu uzņēmējdarbību no viena līdz trim gadiem.

Pēc Finanšu ministrijas domām, godīgos uzņēmējus bargie sodi nekādi neietekmēs un tiks uzlabota viņu konkurētspēja, salīdzinot ar negodīgajiem konkurentiem.

Iztikas minimums aug. Inflācija arī...

Šī gada jūlijā, līdzīgi kā citus mēnešus, pieaugusi viena iedzīvotāja pilna iztikas minimuma preču un pakalpojumu groza vērtība, sasniedzot 99,47 latus, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati. Pērn jūlijā iztikas minimums vienam iedzīvotājam bija 94,14 lati.

Palielinās arī inflācija, cenas jūlijā turpinājušas augt par 0,2 procentiem, gada inflācijas līmeni paceļot līdz augstākajai robežai pēdējo sešu gadu laikā – 6,7 procentiem. Abās Baltijas kaimiņvalstīs – Lietuvā un Igaunijā – inflācijas līmenis ir bijis līdzsvarotāks.

Aglonā – automašīnu un grēcinieku tūkstoši

Vissvētākās Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas svētkos – 15. augustā – Aglonā reģistrēti aptuveni 25 000 transportlīdzekļi, bet ticīgo skaits tiek lēsts ap 100 000. Krustaceļā, kas bazilikas sakrālajā laukumā risinājās 14. augusta naktī, piedalījušies par 200 000 ticīgo.

Neskatoties uz to, ka šogad Aglonas bazilika par 40 palielināja biktskrēslu skaitu (jaunos biktskrēslus palīdzēja sagādāt Rīgas amatniecības vidusskolas audzēkņi), priesteri grēksūdzī esot uzklājuši bez pārtraukuma sešas stundas no vietas, ziņu aģentūram atzinis dekāns Andrejs Aglonietis. Viņš domā, ka arvien pieaugošais grēku nožēlotāju skaits nākamgad tiks izdarīt izmaiņas svētku organizēšanā – mazāk rīkot procesijas, bet vairāk laika veltīt cilvēku uzklaušanai.

Tiek ziņots, ka Aglonas svētki izmaksājuši aptuveni 50 000 latu, no tiem 33 685 lati atvēlēti no valsts. Minētā summa bija nepieciešama energoapgādei, video un skaņu iekārtu īrei, ūdensapgādei, medicīnai, apsardzei un citiem mērķiem.

Gādās par daudzdzīvokļu māju atjaunošanu

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija izstrādājusi daudzdzīvokļu māju renovācijas veicināšanas programmu, kuru drīzumā iesniegs izskatīšanai valdībai, ziņo ministrijas preses sekretārs Ansis Pūpols.

Programma laika posmam no 2005. līdz 2008. gadam izstrādāta divos variantos. Pirmais paredz 1750 māju atjaunošanu ar valsts līdzfinansējumu, otrs – 1200 māju renovāciju. Šiem projektiem 2005. un 2006. gadā valsts līdzfinansējums varētu būt 20%, 2007. – 15%, bet 2008. gadā – 10% apmērā no viena renovācijas projekta kopējām izmaksām.

Sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

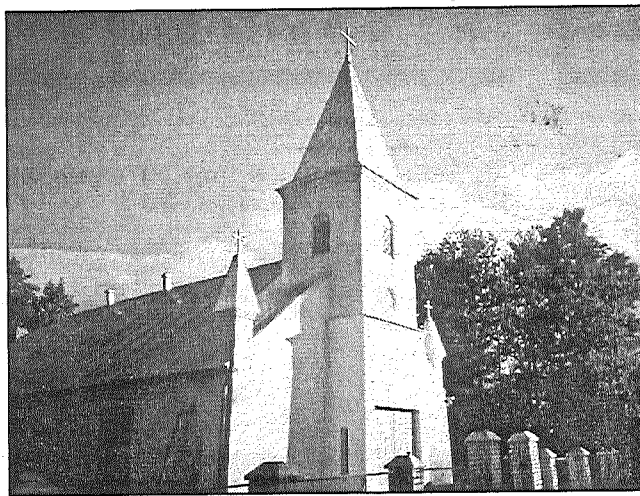
Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Arendoles baznīca aicina uz svētku dievkalpojumu

Cienījamie «Novadnieka» lasītāji! 13. augusta numurā es rakstīju, ka Arendolē tiek gatavota skaista vieta krustam, kas tika nogāzts vietējā baznīcā 1966. gadā.

Arendoles parka diženo koku zaļajā ielokā pretī debesīm paceļas baznīcas tornis. Pat ziemas salā ar savu zaļumu to sveiks āmuli. Krusts no saviem augstumiem saskata un svētī vis-tālāko draudzes sētu laukus un tīrumus. Apkārtnes ticīgajiem tas dos prieku un ļaus aizmirst garīgās sāpes, ko nesā baznīcas slēgšana no 1966. līdz 1989. gadam. Protams, draudzes locekļi savu ticību saglabāja arī tajos gados, neskatoties uz neērtībām, kas

● Atjaunotais Arendoles baznīcas tornis ar krustu.

radās, apmeklējot dievnamus citās draudzēs – Nidermuižā, Vārkavā un Kalupē. Tagad

viņi ar prieku saka – mūsu Arendoles baznīca. Viņi ir atsaucīgi rūpēs par tās lab-

iekārtošanu un nav kūtri baznīcas apmeklētāji. Arendolē ir skaista draudzes māja Dubnas krastā.

Mīlie apkārtējo draudžu ticīgie! Ielūdzu jūs parādīt savu mīlestību vajātajai Arendoles baznīcai un parādīt cieņu krustam, kas bija pazemots. Konstantīns Lielais pirms kaujas debesīs redzēja zīmi – krustu un vārdu «Ar šo zīmi tu uzvarēsi». Viņš uzvarēja. Arī mēs to izjutīsim dievkalpojumā, kas notiks sestdien, **21. augustā pulksten 12.00. Dievkalpojumu vadīs bīskaps Jānis Bulis** un dos Iestiprināšanas sakramentu. Zimītes varēs saņemt uz vietas Arendolē.

Dekāns
Aleksandrs Madelāns

Līvānu slimnīcā atklāta paliatīvās aprūpes nodaļa

12. augustā Līvānu novada domes bezpeļņas uzņēmumā «Līvānu slimnīca» atklāta paliatīvās aprūpes nodaļa un iesvētīta kapela, «Novadnieku» informēja Līvānu slimnīcas direktors JURIS URTĀNS.

Lai gan reāli nodaļa, kurā medicīnisko aprūpi saņem smagi slimie pacienti, dar-

bojas jau kopš šī gada jūnija, kad medicīnas iestāde noslēdza līgumu ar Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūru (VOAVA), atklāšana notika tikai tagad – pēc tam, kad daļā nodaļas telpu tika veikts kosmētiskais remonts, pastāstīja slimnīcas direktors. Līdztekus remontam, pateicoties Līvānu kaņoju draudzes dekāna Pētera Vilcāna un klostera māsu at-

balstam, nodaļā tika ierīkota arī kapela, jo smagi slimajiem pacientiem bieži nepieciešams arī garīgs mierinājums. Pašlaik nodaļā, kur ir gultas vietas 20 pacientiem, strādā 12 darbinieki, personālu vada dakters Ļevs Troškovs. Paliatīvā nodaļa tika sertificēta jau pavasarī, visi darbinieki ir beidusi kursu un apguvuši specifiskās iemaņas Latvijas onkoloģijas cen-

tra paliatīvajā nodaļā.

Remonts izmaksāja 6000 latu. Izremontēts gaitenis, labiekārtotas sanitārās telpas. Naudu šiem darbiem bija atvēlējušas Līvānu novada dome un Preiļu rajona padome.

Pašlaik nodaļā ārstējas slimnieki ne tikai no Līvānu novada un tuvākajām pašvaldībām, bet arī no Jēkapiļi rajona.

L.Kirillova

Sadarbojas sabiedriskās organizācijas

Līvānu fonds «Baltā māja» uzņēma ciemiņus no Vācijas. Kā informēja fonda sabiedrisko attiecību menedžere Aina Pastare, Līvānos viesojās sabiedrisko centru pārstāvji no Berlīnes ar mērķi iepazīties ar līdzīgu centru darbību Latvijā un dalīties pieredzē.

Fondam «Baltā māja» sa-

darbība ar organizāciju «Verband für sozial – kulturelle Arbeit» no Berlīnes turpinās jau piekto gadu. Šoreiz Līvānos bija ieradies arī šīs organizācijas vadītājs Herberts Šērsers. Viesi apmeklēja sabiedriskos centrus Jaunsilavās, Jersikā, kā arī Jēkapiļi rajona Saukā. Ciemiņi tikās arī ar Līvānu novada

domes vadību.

Līdz 16. augustam pieci brīvprātīgie darbinieki no Līvānu sabiedriskā fonda «Baltā māja» kopā ar viņu koordinatori Lolitu Beču uzturējās Zviedrijas pilsētā Upsalā.

Līvānieši bija devušies pieredzes apmaiņas braucienā, lai iepazītos ar sabiedriskā

centra «Fyrisgarden» darbību, kā arī tiktos ar zviedru jauniešiem un to koordinatoriem. Tikšanās laikā notika vairākas diskusijas par jauniešu aktivitāšu iespējām, iepazīšanās ar abu valstu kultūras tradīcijām. Līvānieši apmeklēja vairākus sabiedrisko centrus.

L.Rancāne

Attīra padomju laikā piesārņoto zemi

SIA «Lettglas» par saviem līdzekļiem organizējusi uzņēmuma teritorijas zemes dziļu attīrīšanas darbus.

Par izpēti un rakšanas darbiem noslēgti līgumi ar atsevišķām firmām. Izrakumu laikā no zemes tiek iegūti dažādi materiāli. Vēl tas izklausās kuriozi, taču realitāte ir tāda, ka šie izrakumi zemē radušies cilvēku rīcības rezultātā. Par tiem parūpējusi kādreizējā stikla fabrika. Uzņēmuma teritorijā zem zemes kārtas nobēdzināts cirkonijš. Kā informēja

SIA «Lettglas» tehniskais direktors Imants Bušs, tā vērtība naudas izteiksmē ir 5000 dolāri par tonnu. Padomju laikā cirkoniju izmantoja stikla kausējamo krāšņu iekšējā baseina oderēšanai. Par tā centralizētu savākšanu vai otrreizēju izmantošanu nebija padomāts, bet stikla fabrikai no tā vajadzēja atbrīvoties. Tāpēc šis materiāls tika aprakts fabrikas teritorijā.

Dziļu attīrīšanas darbi sākas sakarā ar to, ka uzņēmums nolēma iegādāties apkārtējo zemes gabalu. Pirkšanas līgums paredz, ka īpaš-

niekiem jāuzņemas atbildība par visu, kas zemes gabalā atrodas. Zinot Eiropas Savienības prasības ekoloģijas jomā, mēs to nevarējām uzņemt, teica Imants Bušs. Tāpēc uzņēmums par saviem līdzekļiem organizējis zemes attīrīšanas darbus.

Patlaban dienas gaismā celtas apmēram 40 tonnas cirkonija. Pēc pārkausēšanas Vācijā tas Latvijā atgriezīsies smilšpapīra vai galodu veidā. Vienlaicīgi no zemes izceltas apmēram 40 tonnas dažādu metāllūžņu.

Uzņēmuma teritorijā patlaban notiek arī ekoloģiskā

izpēte, lai uzzinātu par zemes iespējamo piesārņošanu ar mazutu. To paredzēts savākt. Vismaz divu metru dziļumā tiks pārrakta un speciāli apstrādāta zeme. Man ir ASV gūta pieredze šādās lietās, stāstīja Imants Bušs, un ir vairāki panēmieni, lai zemi atbrīvotu no mazuta un eļļām, kā, piemēram, dedzināšana, žāvēšana vai īpašu mikrobu izmantošana. Mēs pirksim tikai labas kvalitātes zemi, uzsvera SIA «Lettglas» tehniskais direktors Imants Bušs.

L.Rancāne

Arzēmēs ir populāri detektīverīāli, kuros jau pašā sākumā viss ir salikts pa plauktiņiem – gaišie tēli un ļaunie, upuri un noziedznieki. Ir tiesneši, advokāti un prokurori. Viss tiek samiksēts dažādās proporcijās un variantos, līdz beigās vienmēr uzvar taisnība. Sarunā ar Preiļu rajona prokuratūras prokurori INTU PETROVU pārliecinājos, ka dzīvē viss ir savādāk. Daudz reālāk un nopietnāk, jo tas notiek vai arī var notikt ar mums.

● Šī vecā un šķirbainā dzīvojamās mājas siena Mālkalnos ir kā atspēriena punkts, kur Inta sāka ceļu uz šodienu. Divgadīgā bērna acis lūkojās pasaulē ar prieku un uzticību.

Viens mērķis – labi darīt savu darbu

— Katrs no mums līdz šodienai ir nācis par bērnībā iesāktu ceļu. Kur bija jūsu ceļa sākums?

— Esmu dzimusi Krāslavas rajonā, netālu no Draudzības kurgāna. Tagad tas ir Svairiņu pagasts – maz dzirdēts un pieminēts, jo nav izcēlies nedz ar dziēiem darbiem, nedz, paldies Dievam, arī ar ko sliktu. Atceros jaukās bērnības vasaras un sniegotās ziemas. Dzīvojam tālu no kolhoza centra, tāpēc manai vecākajai māšai, kad viņa gāja uz skolu, vectēvs pa priekšu iemina dziļajā sniegā taciņu. Kad skolas gaitas sākās man, bija no-stāja, ka viensētas jālikvidē un visiem jāiet uz ciematiem. Ģimene pārcēlās uz brigādes centru, kur bija ap desmit kaimiņiem, tuvāk veikals. Arī skola bija tuvāk, un man vectēvs taciņas vairs neiemina.

Man liekas, ka tik dziļi zienu, tik skaistu mēnesniču, kā bērnībā, tagad vairs nav. Un kādas sērsnas bija pēc atkušņiem! Cik tālu ar ragaviņām no daudzajiem pakal-niem varēja vizināties!... Starp citu, ierodoties Preiļos, visvairāk mani pārsteidza un arī skumdināja tas, ka šeit ir līdzenums. Man ilgi pietrūka Latgales augstienes pakalnu.

Dzimtajā pusē tagad viss liekas sarucis. Vecāku mājas gan ir saglabājušās, lai gan tētis un mamma jau viņšaulē. Ēkas pieskats kaimiņi, jo mēs tur parādāmies reti. Skumji, bet viss iet uz norie-u. Jaunatnes maz, tikai divas ģimenes vecumā līdz 40 gadiem.

Mamma mani audzināja ar vērdiem – meitiņ, mācīes, lai tev nebūtu šie dubļi jābrien. Un otra lieta, ko atceros viņu sakām,— dari, ko darīdama, bet padomā, ko ļaudis par tevi teiks. Tā nebija nekāda biedēšana, bet vēlējums, kas man iesēdās prātā jau bērnībā. Protams, esmu līdz apniku-mam ravējusi bietes kolhoza lau-kos, esmu siena talkās piedalījusies. Atceros, cik laimīga biju, kad par pirmo pašas nopelnīto al-gu varēju nopirkt sev radioaparātu.

— Kas ir tie cilvēki vai notiku-mi, kas jūs pievērsa studijām ju-ridiskajā jomā?

— Juristos nokļuvu nejauši, jo vidusskolā man ļoti patika vēstures skolotāja un arī vēsture. Taču vienpadsmitās klases pa-vasarī skolā kārtējā profesionālās orientācijas stundā pie mums at-nāca Krāslavas rajona prokura-tūras izmeklētājs. Viņš man ārkārtīgi iepatikās, bija skaidrs, ka mēģināšu stāties juristos.

Apkārtējie manu izvēli uztvēra visai satraukti. Juristos bija ļoti liels konkurss, baidījās, ka neiestāšos. Arī pašai īstas pārliecības par veiksmi nebija. Rīgu biju redzējusi tikai pāris reizes. Skatījos, ka citiem studēt gribētājiem līdzi nāca vecāki, palīdzēja dokumen-tus nokārtot, uzvadrināja. Bet man izdevās ļoti nokārtot eksā-menus.

Starp citu, ceļš uz juristiem ne-

● «Novadnieka» lasītājiem ir unikāla izdevība pirmajiem redzēt, kāds izskatīsies prokuroru formas tērps. Drīzumā, kad to saņems prokurori visā valstī, arī Preiļu rajona prokurore Inta Petrova to uzgērs un dosies tiesas zālē, lai aizstāvētu likuma un sabiedrības intereses. Foto: M.Rukosuļevs

maz nebija tik taisns. Pēc astotās klases beigšanas mēs, trīs drau-dzenes, bijām iestājušās Ezernieku vidusskolā (ārkārtīgi skaista skola gleznainā Ežezera krastā). Vienā jaukā brīdī izdomājām, ka vidusskolā negribam mācīties, bet dosimies uz Rīgu apgūt grāmatu mākslinieciskās apdares amatu. Skaisti, romantiski... Bijām gata-vas ņemt laukā dokumentus. Taču tādā gadījumā vidusskolā nebūtu iespējams nokomplektēt devīto klasi. Klases audzinātāja atnāca pie mums uz mājām, lai pierunātu palikt Ezerniekos. Tētis toreiz rīkojās ļoti kardināli – uzsisita ar dūri uz galda un teica, viss, tu mā-cīsies vidusskolā. Paldies Dievam, paklausīju.

Tagad savā prātā brīnos, kāpēc mamma bija piekritusi manai tik neprātīgai idejai piecpadsmit gadu vecumā doties prom no mājām. Varbūt tā iesmesla dēļ, ka viņa ļoti negribēja, lai es palieku laukos. Kad vēlāk painteresējos par grā-matu sējēja amatu, sapratu, ka tas ne pavīsam nav tas, kas mani saistītu uz visu mūžu. Droši vien būtu izbojājusi sev dzīvi.

Universitātē skaidri zināju, ka mani interesē tikai prokuratūra. Skaisti, cēli, vislabākais, ko vien cilvēks var darīt. Varbūt biju vēl pārāk bērnišķīga, bet no visas sirds gribēju cīnīties ar nozie-dzību, ar ļaunumu. Biju dziļi pārliecināta, ka, tiklīdz sāksu strādāt, visi noziedznieki tiks noķerti, no-tiesāti, iesēdināti cietumā. Es gri-bēju, lai cilvēkiem ir gandarījums par to, ko esmu veikusi, ka kāds slepkava vai ļaundaris turpmākos gadus pavadīs aiz restēm. Tas laikam bija jaunības maksimā-lisms, tagad domāju savādāk. Kat-ra krimināllieta taču ir savādāka,

katrs cilvēks savādāks. Ne visi ir pelnījuši prokurora dūres sišanu pa galdu un bargākos sodus.

— Daļai sabiedrības noteikti ir viedoklis, ka labāk būt par advokātu. Meklē likumos nepilnības, veikli runā un saņem vēl par to smuku naudiņu. Prokurors tikai tāds melnais tēls sabiedrības acīs.

— Tā nu gluži nav. Advokātam, iespējams, samaksa ir lielāka, bet tā nu arī kārtīgi jānopelna, kādreiz varbūt ejot pret savu sirdsapziņu. Advokāts ir saistīts ar sava klienta viedokli. Prokurors toties ir pilnīgi brīvs savos uzskatos un lēmumos. Man neviens nevar uzspiest, ka šī lieta jāizlemj tā, bet šitā – savādāk. Es neesmu saistīta ne ar vienu citu kā vienīgi ar likumu, valsts un sabiedrības interesēm.

— Vai jūs Preiļos nokļuvāt pēc valsts sadales norīkojuma?

— Jā, bet tas bija apzināti. Mani interesēja brīvas vietas Latgalē. Toreiz jau biju precējusies, likās, ka te jutīsimies omulīgāk.

Uzzināju, ka Preiļos būvē jaunu ēku, kur būšot kopā visas tiesībsargājošās instances — gan mili-cija, gan tiesa, gan prokuratūra, gan advokāti un tiesu izpildītāji. Atbraucu, lai iepazītos un uzzinā-tu, vai te mani maz kāds grib ņemt. Krāslava man kā prokuro-rei iesācējai likās nepieņemama, jo tur bija visi mani radī, draugi.

Pirmais darbaudzinātājs un kolēģis man bija toreizējais rajo-na prokurors Antons Logins. Viņš mani uzņēma mīļi un sirsniņi, lai gan ļoti zināja, ka esmu galīgi za-ļā, ka man ir ģimene, drīz dzims bērni un ar strādāšanu būs jāpa-gaيدا. Sāku strādāt par tā sauca-mo runājošo prokuroru – uzturēju

valsts apsūdzību smagās lietās, ne-pilngadīgo lietās, gāju civillietās. Veicās dažādi, jo sodu politiku var izjust un saprast tikai pēc ga-diem. Šajā ziņā gribu teikt vis-lielāko paldies bijušajam Preiļu rajona tiesas priekšsēdētājam Jānim Svikliņam. Viņš man rādīja piemēru, kādam jābūt godīgam tiesnesim.

— Lielāko daļu savas dzīves cilvēks pavada kādā kolektīvā. Kā ceturtdaļgadsimtu Preiļu rajona prokuratūrā jūtaties jūs?

— Man visu mūžu veicies ar kolektīviem – vidusskolā, univer-sitātē, arī Preiļu prokuratūrā. Kolēģi ir vienreizēji – izprostoši, iz-palīdzīgi. Attiecībā kolektīvā ir noteicošā loma arī katra personī-gajā izaugsmē. Vai var veikties darbs, ja nav savstarpējās saska-ņas? Ja nav izpalīdzības un citu labestīgu jūtu vienam pret otru? Šajā kolektīvā tā bija no pašā sākuma.

Ar virsprokuroru Andri Pauru tagad esam palikuši vienīgie no kādreizējā kolektīva, jo sākotnējie darba biedri nomainījušies. Jopro-jām strādājam draudzīgi un sa-skaniņi. Tas dod daudz spēka la-bam darbam. Neuzskatu par pār-spīlētu teicienu, ka uz darbu jāiet kā uz svētkiem.

— Kā jūs esat spējuši piesli-pēties viens otram?

— Domāju, ka tā vienkārši ir sagādījies. Esam pietiekami in-telīgenti cilvēki, lai sīku nesaskaņu un uzskatu nesakrītību dēļ nebo-jātu attiecības. Visas problēmas esam spējuši atrisināt, lai gan pēc dabas tik dažādi, tik atšķirīgiem raksturiem. Mums ir viens mērķis – labi darīt savu darbu, kam tiek pakārtotas gan jūtas, gan ambī-cijas.

— Zinu, ka 25 gadu laikā, kopš atbraucāt uz Preiļiem, ir bijuši periodi, kad šo pilsētu esat uz kā-du laiku pametusi. Pastāstiet, kas tam bija par iemeslu?

— Divas reizes man nācies laiku strādāt Krāslavā par virs-prokurora pienākumu izpildītāju. Pirmā reize bija pēc apvērsuma 1991. gadā, kad mans uzdevums tur bija izveidot neatkarīgo Latvijas Republikas Krāslavas rajona prokuratūru, jo tajā laikā tur tur-pināja pastāvēt arī Latvijas PSR prokuratūra, kura aizstāvēja pa-domju valsts intereses un konsti-tūciju. Otrreiz Krāslavas rajona virsprokurora pienākumus aptu-veni pusgadu pildīju, kad kolēģe aizgāja pensijā.

Protams, visspilgtāk atmiņā ir palicis 1991. gads, tas bija ļoti trauksmains laiks ne tikai Krāslavā, bet arī Preiļos. Nepārtraukti kaut ko gaidījām – OMON vienību ierašanos vai ko citu, jo bi-jām tie, kas uzreiz un bez šaubīšanās bijām izteikuši vēlmi strādāt neatkarīgās Latvijas Republikas prokuratūrā. Krāslavā toreiz aktīvi strādāja vecā prokuratūra, tai bi-ja ievērojami sakari, zināšanas. Jaunajai prokuratūrai vajadzēja sevi parādīt un pierādīt. Jūtāmies

kā sacensības, kurai prokuratūrai ienāks lieta, kurā cilvēks nāks ar savu iesniegumu. Mans uzdevums bija nokomplektēt kadru, arī vei-dot sabiedrībā jaunās Latvijas Re-publikas prokuratūras tēlu. Taču es nevaru teikt, ka toreiz Krāslavā man bija ļoti grūti strādāt. Bijušie kolēģi bija ļoti pazīstami, viņi nebija agresīvi noskaņoti, lai gan neizrādīja arī nekādu pretim-nākšanu.

— Kā jūs uztverē kopš Latvi-jas neatkarības atgūšanas mai-nījies sabiedrība?

— Sabiedrība ir mainījusies uz augšu, kļuvusi izglītotāka, zinošāka. To saku gan labā, gan arī sliktā nozīmē. Daudzi, īpaši lau-kos, aizraujas ar pārlietu alkohola lietošanu. No tā zūd interese par dzīvi, sākas samierināšanās ar grūtībām, problēmām. Bet, rau-goties uz jauno paaudzi, saprotu, ka bērni noteikti ies tālāk un sa-sniegs vairāk par vecākiem.

— Beigs šeit skolas, iegūs labas profesijas un tā arī neatgriezīsies mājās...

— Domāju, ka Latgalei šobrīd ir labas attīstības perspektīvas, ja vien mēs, kas šeit pašlaik dzīvojam un strādājam, centīsimies tās nostiprināt. Es nepavisam ne-protestētu, ja mani bērni gribētu šeit palikt un strādāt. Te ir ko darīt.

— Jums nesen bija tikšanās ar kursa biedriem – kopš augstsko-las beigšanas pagājuši 25 gadi. Parasti tādās reizēs katrs vēlas palepoties. Ar ko lepojāties jūs?

— Es lepojos ar ģimeni, ar bēr-niem, ar darbu, ar to, ka esmu ieguvusi vecākā tieslietu padom-nieka nosaukumu, kas atbilst pulkveža pakāpei. Ar to, ka esmu līdzšinējo dzīvi laimīgi nodzi-vojusi, ka tā nav bijusi velta.

— Vai jums ir bijuši brīži, kad sev teicāt – viss, vairāk negribu, eju projām no prokuratūras...

— Nē, tāda doma nekad nav ienākusi pat prātā, lai gan bijuši arī smagāki brīži. Esmu saņēmusi piedāvājumus kļūt par advokāti, bet tas noteikti nav mans lauciņš.

Visā manā darba laikā nav bijis nevienas attaisnotas personas, kas nozīmētu, ka neesmu spējusi savu darbu pienācīgi veikt. Tikai vienu reizi lieta saņemta papildizmeklēšanai. Mans galvenais princips ir tāds – labāk, lai viens vainīgais netiek sodīts, nekā tiktu notiesāts viens nevainīgais. Tas ļaunums nav izmērāms un nav labojams.

— Jūs teicāt, ka jūtaties laimī-ga. Vai ir kādas lietas, kuru pie-trūkst, lai justos absolūti laimī-ga?

— Absolūta nekā nav, arī laime nevar būt absolūta, es uz to pat negribu tikt. Maksimāli laimī-ga gan gribu būt. Kā šai laimei pietrūkst, atkarīgs no noskaņoju-ma. Reizēm man šķiet, ka pie-trūkst ziedu kompozīcijas. Nolie-ku buķeti uz galda un jutos lai-mīga.

L.Kirillova

LAUKSAIMNIEKIEM

Jāapgūst noteikumi par iepirkuma procedūrām

11. augustā Rīgā notikušajā Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes sēdē tika apspriests jautājums par nepieciešamajām iepirkuma procedūrām Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļu apgušanai, informē Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības vadītāja VALIJA RUISA.

Šī gada 13. jūlijā pieņemti Ministru kabineta noteikumi nr. 603 «Noteikumi par iepirkuma procedūrām, kas piemērojamas pasūtītāja finansētiem projektiem». Noteikumi attiecas uz komercsabiedrību, jebkuru juridisku vai fizisku personu, kura veic vai gatavojas veikt komercdarbību, ja tā saņem atbalstu komercdarbībai no valsts vai pašvaldību budžeta saskaņā ar Komercdarbības atbalsta kontroles likumu, kā arī LR

reģistrētu juridisku vai fizisku personu, kura saskaņā ar atbildīgās institūcijas lēmumu atzīta par Eiropas Struktūrfondu finansējuma saņēmēju vai granta finansējuma saņēmēju, ja minētā persona nav pasūtītājs likuma «Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām» izpratnē.

Projektā ietvertā piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu līguma paredzamo līgumcenu nosaka finansējuma saņēmējs. Līgumcena nosakāma bez pievienotās vērtības nodokļa. Būtiski ir zināt, ka nav atļauts iepirkumu sadalīt daļās, lai izvairītos no iepirkuma procedūras piemērošanas, jo gadījumā, ja iepirkuma cena ir mazāka par 5000 latiem, aptauja nav vajadzīga. Piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu līgumiem, kuru paredzamā līgumcena ir lielāka par 5000 latiem, piemēro vienkāršotu līguma piešķiršanas procedūru.

Par dzīvnieku pārvietošanas deklarācijām

Stājusies spēkā jauna kārtība dzīvnieku pārvietošanai, ieviestas arī jaunas dzīvnieku pārvietošanas deklarācijas, kas ir obligātas, pārvietojot dzīvniekus Latvijas Republikas teritorijā.

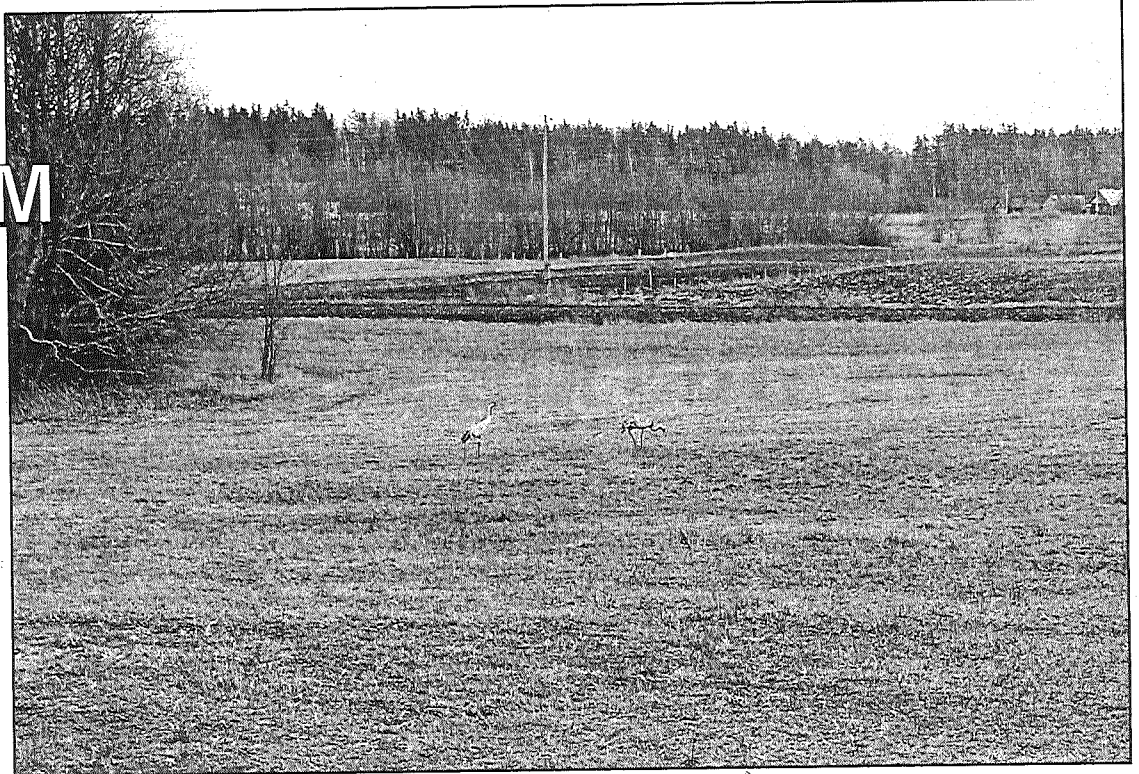
Deklarāciju izraksta, pārvietojot govslopus, cūkas, aitas, kazas, zirgus, trušus, kažokzvērus, mājputnus, zivis, kā arī savvaļas dzīvniekus un putnus, kuri tiek audzēti novietnē. Deklarāciju izraksta arī, dzīvniekus piespiedu likvidējot, pārdodot, pārvietojot uz kautuvi, citu novietni, uz profilaktisko karantīnu, sacensībām (izņemot zirgus), izstādī, izolī, tirdzniecības vietu utt. Deklarāciju izraksta tikai vienas sugas dzīvniekiem, tai ir piešķirts dokumenta tipogrāfiskās

(stingrās) uzskaites numurs. Deklarācijā ieraksta ne vairāk kā 20 dzīvniekus. Ja pārvietojamo dzīvnieku skaits ir lielāks, raksta nākamo deklarāciju. Dokumentu, atšķirībā no iepriekšējās kārtības, aizpilda ganāmpulka īpašnieks vai turētājs, kurš ir arī atbildīgs par sniegto ziņu pareizību. Iepriekš deklarāciju aizpildīja vietējais veterinārārsts.

V.Ruisa informē, ka deklarācijas var saņemt pie veterinārārstiem vai Valsts ciltsdarba informācijas datu apstrādes centrā (VCIDAC). Pagaidām vēl nav isticams skaidrības, kā šīs deklarācijas var tikt piemērotas, piemēram, gadījumos, kad tiek pārdoti sivēni pašpatēriņam un pircējam varbūt nemaz nav reģistrētas novietnes.

rajonā bijuši, nekavējoties par to jāinformē atbildīgie speciālisti. V.Ruisa pastāstīja, ka firmas «Triāls» transports divas reizes nedēļā ierodas Preiļu rajonā. Maršrutā ir iekļautas visas oficiālās lopkautuves, kā arī vairākas saimniecības. Tās ir – SIA «Kārlis Viens» Turku pagastā, zemnieku saimniecība «Ošmalas» Rudzātu pagastā, zemnieku saimniecība «Ivanānu mājas» Stabulnieku pagastā, individuālais uzņēmums «V.Soldre», SIA «Nordons», SIA «Malika plus», zemnieku saimniecība «Zemniekdēls» Preiļu novadā, zemnieku saimniecība «Musino» Pelēču pagastā.

L.Kirillova

Nākamajā gadā lauksaimniecības tiešo atbalsta maksājumu shēma būs līdzšinējā

Zemkopības ministrijas (ZM) izstrādātā un Ministru kabineta (MK) apstiprinātā koncepcija «Par lauksaimniecības tiešajiem atbalsta maksājumiem 2005. gadā» paredz, ka 2005. gadā tiešo lauksaimniecības maksājumu shēma ir turpinājums šā gada vienotā platības maksājuma shēmai.

Vienotā platības maksājuma shēmu 2005. gadam ZM izvēlējusies tālab, ka lauksaimnieki jau šogad ir iepazinušies un apguvuši ES tiešo maksājumu nosacījumus, kā arī nākamgad nav gaidāmas radikālas izmaiņas ES lauksaimniecības tiešo atbalsta maksājumu politikā. Lēmuma savlaicīga pieņemšana nepieciešama, lai nodrošinātu vienotās administrēšanas sistēmas (IAKS) pielāgošanu konkrētajai maksājumu shēmai.

Nākamgad vienoto platības maksājumu lauksaimnieki saņems par tādu pašu kopējo platību kā šogad – 1,475 miljoni hektāru. Paredzams, ka 2005. gadā maksājuma likme par hektāru būs augstāka nekā šogad. 25% no maksājumu likmes šajā gadā vei-

do ES līdzekļi, bet 2005. gadā tie sasniegs 30%, savukārt valsts tiešie maksājumi var sasniegt 60%. Likmes apjoms jāsaskaņo ar Eiropas Komisiju.

Lauksaimniekiem platības jādeklarē katru gadu no jauna, jo to paredz EK. Pieteikšanās kārtībā nākamajā gadā lielu izmaiņu nebūs, arī pieteikšanās termiņš jau noteikts – 2005. gada 15. maijs, bet termiņš sējplatību precizēšanai – 15. jūnijs.

Vienotā platības maksājuma shēma ietver vienotos platības maksājumus un papildu valsts tiešos maksājumus. Lauksaimniekam ir tiesības saņemt vienoto platības maksājumu par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kas tiek uzturēta labā lauksaimniecības stāvoklī. Šos maksājumus izmaksā reizi gadā un aprēķina, kārtējā gada finanšu «aploksnē» esošos līdzekļus dalot ar lauksaimniecībā izmantojamās zemes platību. Papildu valsts tiešie maksājumi ir maksājumi par laukaugiem un lopbarību, prēmijas par zīdītājiem, par kaušanu, maksājumi par aitu mātēm, par pienu, par sēklām, kā arī maksājumi ražotājiem par cietes kartupeļiem. Pa-

pildus valsts tiešo maksājumu shēmas un likmes dalībvalstij katru gadu jāsaskaņo ar EK.

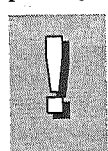
Lielākā daļa vecās ES valstis ar 2005. gadu pakāpeniski sāk piemērot otru koncepcijā piedāvāto variantu – Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) reformas vienoto maksājumu, kurā paredzēti jauni tiešo maksājumu piešķiršanas un administrēšanas nosacījumi lauksaimniekiem. Vienotais maksājums vienotā platības maksājuma atšķiras ar finanšu «aploksņu» līdzekļu sadalīšanas principu pa lauksaimniecības tiešo maksājumu veidiem, kā arī paredz ieviest jaunus, stingrākus administrēšanas kontroles nosacījumus Jaunajam dalībvalstīm vienota maksājums jāpiemēro reģionālā līmenī, taču, ja dalībvalstī ir mazāk kā 3 miljoni attaisnoto hektāru, tad jaunā dalībvalsts var tikt uzskatīta kā viens reģions, kā tas ir Latvijas gadījumā. Nākotnē arī Latvijai būs jāpiemēro šī vienoto maksājumu shēma, ko paredz gaidāmā ES Kopējās lauksaimniecības politikas reforma.

Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa

Kritušo dzīvnieku liķus nedrīkst aprakt

Valstī joprojām ir problēmas ar kritušo dzīvnieku liķu savākšanu un utilizāciju.

Kā informē V.Ruisa, firma «Triāls», kas vienīgā valstī nodarbojas ar kritušo dzīvnieku savākšanu, ne vienmēr noteikumos minēto 72 stundu laikā ierodas pēc bojā gājušā dzīvnieka.

Zemniekiem jāatceras, ka «Triāla» darbinieki nedrīkst ņemt no zemniekiem naudu par šo pakalpojumu un nedrīkst arī pieprasīt, lai pie dzīvnieku novietnēm būtu uzstādīti kādi speciāli konteineri kritušo lopu uzglabāšanai. Ja šādi gadījumi Preiļu

JAUTĀJĀT – ATBILDAM

Kādiem dokumentiem jābūt ganāmpulku īpašniekiem

Pēdējā laikā parādās arvien vairāk dažādu prasību zemniekiem, nemaz nav iespējams visam izsekot līdz. Vai ir noteikts, kādiem dokumentiem jābūt katrā ganāmpulkā?

Ir izstrādāts to dokumentu saraksts, kuriem ir jābūt katrā ganāmpulkā:

- ✓ ganāmpulka reģistrācijas kartiņa;
- ✓ izziņa par reģistrētu novietni (īpašniekam nosūta datu centrs pēc novietnes reģistrācijas datu bāzē);
- ✓ dzīvnieka apzīmēšanas akts (liellopiem, aitām, kazām);
- ✓ dzīvnieku pārvietošanas

deklarācija (ja lopi ir pirkti vai pārdoti);

- ✓ liellopa pase (liellopiem);
- ✓ zirga pase (zirgiem);
- ✓ novietnes dzīvnieku reģistra grāmata atsevišķi katrai sugai;
- ✓ cūku kustības kopsavilkums (cūkām);
- ✓ jaundzimušo dzīvnieku reģistrācijas žurnāls (liellopiem, aitām, kazām);
- ✓ audzējamās aitiņas, teķiši un

vaislas teķi (individuālais saraksts) (šķirnes aitu fermām);

✓ aitikopības uzskaites žurnāls; aitu mātes un jēri līdz atšķiršanai (individuālais saraksts) (visām aitu fermām).

Dokumenti, kas attiecas uz ganāmpulku, novietņu un dzīvnieku reģistru, jāglabā viegli pieejamā vietā un dokumentu glabāšanas termiņš ir trīs gadi pēc dzīvnieka likvidēšanas. Dokumenti pēc pieprasījuma jāuzrāda veterinārajiem vai ciltsdarba valsts inspekcijas darbiniekiem.

INFORMĀCIJA

Pērtiķa gadā, pirms divpadsmit gadiem

Augusts, 1992

1992. gada 4. augusta numurā «Novadnieka» lasītāji tika informēti par Latgales dzīvī ievērojamo notikumu – par atjaunotā Latgales atbrīvošanas pieminekļa (tautā dēvēts par Latgales Māru) atklāšanu, kas paredzēta 13. augustā. Pieminekļa postaments būvēts no Sanktpēterburgā gatavotām granīta plāksnēm. Tallinas mākslas fonda kombinātā par dzimtenes un ārzemju latgaļu saziēdoto naudu bronza atlieta 4,4 metrus liela un 3,5 tonnas smaga sievietes skulptūra, kas ar rokā paceltu krustu svēti Latgali un visu Latviju.

Šajā pat numurā lasāms, ka naktī no 27. uz 28. jūliju Rēzeknes muiža dzelzceļa stacijā «Rēzekne – 2» aizturēja pasažieru vilciena «Rīga – Maskava» vagonu nr. 186, kurš bija pilns ar Krievijas rubļiem (ap trīs miljardi) un kuru apsargāja seši bruņoti vīri. Šis vagonis, pēc muižas ziņām, nebija ieslēgts vilciena kopējā sastāva sarakstā, tam nebija ne vispārēju, ne muižas dokumentu. Tādēļ muišnieki vagonu atkābinājuši no vilciena sastāva un vietējo zemessargu apsardzē paturējuši Rēzeknē. Pēc rīkojuma no «augšas» otrajā dienā vagonu ar Krievijas rubļiem no Rēzeknes palaists uz Maskavu.

Septiņos mēnešos Preiļu civilstāvokļa aktu reģistrācijas nodaļā ir reģistrēti 102 jaundzimušie, 63 mirušie, noslēgta 81 laulība, izdarītas 89 šķiršanās. Šķiršanās lielais

skaits izskaidrojams ar pilsonības statusa noformēšanu. Meitenēm populārākie vārdi ir Santa, Kristīne un Karīna, bet zēniem – Oskars un Edgars. Krievu tautības vecāki saviem bērniem dod Aleksandra un Vitālija vārdus. Atkal atgriežas Annas un Marijas.

Rožkalnu pagasta zemnieku kopsapulcē pieņemts aicinājums Latvijas Republikas lauksaimniecības produktu ražotājiem ar brīdinājumu «ja mēneša laikā situācija lauksaimniecībā ievērojami nemainīsies, tad pārstāsim piegādāt savu produkciju pārstrādes uzņēmumiem un prasīsim LR parlamentam valdības demisiju.»

Iedzīvotāji aizņemti ar bažām par ziemu un apkuri. Līvānu mājās apkures sistēmas tiek pārkārtotas uz cieto kurināmo, daudzdzīvokļu namos tiek uzstādīti individuālie apkures katli. Populāras kļūst taupības, tā sauktās, Godmaņa krāsniņas. Kā rakstīts reklāmā, viena tāda krāsniņa ietaupa 50 procentus kurināmā, bet, ja nopirktsiet divas – būs visi 100.

Aglonas bazilikas teritorijā norisinās rekonstrukcijas darbi. Nojaukts žogs ap baziliku, nozāģēti koki. Izveidots laukums 500 000 dievlūdzejēm, un tam apkārt tiek būvēts žogs. Turpinās darbi torņos. Lai tālāk skanētu Aglonas zvani, tie tiek pārvietoti augstāk.

Rajonā pirmo somu kombinātu «Sampo 2050» un pārvietojamo kalti iegādājusies zemnieku kopdarbības sa-

biedrība «Oša».

1992. gada vasarai bija raksturīgs pārmērīgs sausums un karstums, tādēļ izcēlās daudzmeža ugunsgrēki. Latvijas mežos reģistrēti vairāk nekā 1200 ugunsgrēki. Uguns izpostījusi vairāk nekā 7300 hektārus, no kuriem 2400 hektāri ir tīrais mežs.

Aglonas internātskolā, kas ieguvusi ģimnāzijas statusu, noformētas divas desmitās klases. Salīdzināšanai – šopavas skolā 12. klases nebija vispār, un izlaidums šogad nenotika.

Augusta pirmajā pusē rajonā sākās sengaidīto Latvijas Republikas pilsoņu pasu izsniegšana un apmaiņa.

Stāstot par gatavību kārtējam mācību gadam, Rožupes pamatskolas direktore priecājas par to, ka skolēnu skaits ar katru gadu palielinās. Nācies pat atvērt divas pirmās klases. Skolotāji atteikušies no skolotāju istabas, lai būtu vieta pirmklasnieku izvietotai.

Preiļu un Līvānu, kā arī rajona vadītāji kopā ar deputātiem noraižējušies par iedzīvotāju nespēju segt apkures izdevumus un naudas trūkumu kurināmā iegādei. Piemēram, Līvānu pilsētas administratīvie darbinieki, tiekoties ar iedzīvotājiem, mudinājuši padomāt par pārceļšanos pie radiem, kuriem ir malkas apkure.

Arī rajona vadošo kultūras iestāžu vadītāji ekspresnāksmē spriež, kā izdzīvot bargajos laikos, kad apkure kļūvusi par dzīvības jautājumu. Citējam: «Noteikti jāsauglabā

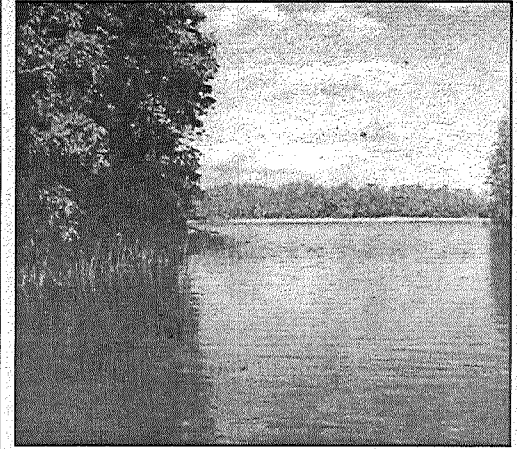
bērnu mūzikas skola, šķiet, arī rajona galvenā bibliotēka vēl izvilks garu. Bet muzejs un kultūras nams? Diezgan problemātiski. Un tādēļ – apmeklējiet kultūras nama pasākumus un izdejojieties visai ziemeļiem.»

Kooperatoriem, līdzšinējiem monopolistiem tirgošanās sfērā, grūti pierast pie konkurences. Patērētāju biedrību savienības sapulcē Līvānu pārstāvji izvirza priekšlikumu – zaudējumus, ko rada autoveikali, iekasēt no pagastiem.

Pirmo reizi Preiļos esošo sakaru sistēmu vēsturē Dievmātes debesis Uzņemšanas svētku dievkalpojums un reportāža no Aglonas tika translēti tiešā pārraidē. Pasākuma organizēšanai Preiļu radioreleju stacijas un telekomunikāciju centra ļaudis gatavojās laikus, pārbaudot savas tehniskās iespējas un saskarot kopīgo rīcību. Un noteiktajā laikā sāka darboties «tiešais ēters» – radio signāli no Aglonas, no speciālā autobusa, kura iespējams apkalpot 24 mikrofonus, pa sakaru kabeli sasniedza Preiļus, tika novadīti līdz radioreleju stacijai un pa sistēmu, kurai pieslēgta šī stacija, nonāca uz Radio namu Doma laukumā, Rīgā, lai tālāk izplatītos pa visu valsti. Tā cilvēki ne tikai Latgalē, bet arī visos citos novados, kam nebija iespējas tieši piedalīties dievkalpojumā, to dzirdēja savās mājās, automašīnās, jebkur citur, ieslēdzot radio-uztvērējus.

Sagatavoja L.Rancāne

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Preiļu rajonā

● Bicānu ezers.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir ģeogrāfiski noteiktas platības, kuras atrodas valsts aizsardzībā un tiek izveidotas, aizsargātas un apsaimniekotas ar mērķi:

- ✓ aizsargāt un saglabāt dabas daudzveidību (retas un tipiskas dabas sistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, skaistas un Latvijai raksturīgas dabas ainavas utt.);
- ✓ nodrošināt zinātniskos pētījumus un vides pārraudzību;
- ✓ saglabāt sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas.

Aizsargājamās dabas teritorijas iedala šādās kategorijās:

- ✓ dabas rezervāti – cilvēka darbības neskartas un mazpārveidotas teritorijas (Preiļu rajonā rezervātu nav, tuvākie ir Teiču un Krustkalnu dabas rezervāti);
- ✓ nacionālie parki – plaši apvidi, kam raksturīgi nacionāli nozīmīgi izcilie dabas veidojumi, cilvēka darbības neskartas un mazpārveidotas ainavas, utt. (Preiļu rajonā nacionālo parku nav, tuvākie ir Gaujas un Ķemeru nacionālie parki);
- ✓ biosfēras rezervāti – plašas teritorijas, kurās atrodas starptautiski nozīmīgas teritorijas un ainavas (Latvijā ir tikai viens Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts);
- ✓ dabas parki – plašas teritorijas, kas pārstāv noteikta apvidus dabas un kultūrvēsturiskās vērtības un kas ir piemērotas sabiedrības izglītošanai un audzināšanai (Preiļu rajonā ir viens dabas parks – «Cirišu ezers», kurš atrodas Aglonas pagasta teritorijā. Parka teritorija ir 1297 ha);
- ✓ dabas pieminekļi – atsevišķi, savrupi dabas veidojumi: aizsargājami koki, alejas un citi dabas retumi (Preiļu rajonā – Gailišu lapeglu audzes u.c.);
- ✓ dabas liegumi – cilvēka darbības mazpārveidotas vai dažādā pakāpē pārveidotas dabas teritorijas, kas ietver īpaši aizsargājamo savvaļas augu un dzīvnieku sugu dzīvotnes un īpaši aizsargājamus biotopus. Preiļu rajonā ir trīs augsto purvu liegumi – «Ašinieku purvs», «Gaiņu purvs» un «Lielais Pelečāres purvs». Viens pārejas purva dabas liegums – Pelēču purva dabas liegums. Vēl dabas liegumi izveidoti Rušonas un Cirišu ezera salās. 2004. gadā izveidoti trīs jauni dabas liegumi. Divi no tiem ir saistīti ar Jašas upi. «Jašas – Bicānu» ezera dabas liegums – Jašas upes augštecē un dabas liegums «Jaša» netālu no Jašas ietekas Dubnā. Izveidots arī jauns dabas liegums «Dubnas paliene» Upmalas un Rožkalnu pagastu teritorijās. Šis dabas liegums izveidots Dubnas paliēņu pļavu aizsardzībai.

✓ Aizsargājamo ainavu apvidi – teritorijas, kas izceļas ar savdabīgu vai daudzveidīgu ainavu un īpašu skaistumu. Šogad Preiļu rajonā izveidots aizsargājamo ainavu apvidus «Kaučers» Rušonas pagasta teritorijā.

Arpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām īpaši aizsargājamo sugu vai biotopu aizsardzībai veido mikroliegumus. Meža zemēs (izņemot rezervātus un nacionālos parkus) mikroliegumus nosaka Valsts meža dienests.

Dzimtās Latvijas apjūsmotājs

● Harija Veldres darbi, kas mākslinieka dzīves laikā izstādīti vairāk nekā 200 izstādēs, bija aplūkojami arī ainavu cienītājiem Preiļos. Foto: M.Rukosujevs

Negaidot uzkrītis sniegs uz vēl nenobirušām dzeltenām un sarkanām lapām. Žibinoši balts sniega klājums kontrastā ar pelēkbrūno vēju sakulto jūru. Rudzu stāti kā sagumušas, nostrādājušas lauku sievietes

garos brunčos. Stāti no šodienas Latvijas ainavas izgaižai nebūtībā, un bērni pie šīm gleznām prasa, – kas tas ir.

Latvijas neindustriālā lauku ainava. Ezeri un pakalni, tūrumi, meži, pļavas. Dabiski,

izteiksmīgi, krāsaini visos gadalaikos. Un neatkarīgi no tā, vai gleznā redzamā ainava tapusi Piebalgā, Siguldā vai pie Rāznas, ikvienam Harija Veldres gleznotai ainavai skatītājam ir skaidrs, – tā ir Latvija.

Pirms pieciem gadiem mūžībā aizgājušā ainavista Harija Veldres gleznu izstāde, kas bija skatāma Preiļu kultūras namā, piesaistīja daudzus skatītāju uzmanību.

L.Rancāne

PREIĻU NOVADA AIZKALNES PAGASTĀ

Pēc oficiālas statistikas Preiļu novada Aizkalnes pagasta centrā savu dzīves vietu deklarējuši 114 jauni ļaudis vecumā no 18 līdz 30 gadiem. Tomēr, līdzīgi kā tas ir citos pagastos, lielākā daļa no viņiem mācās arodskolās, studē augstskolās, strādā Preiļos, Daugavpilī vai Rīgā un par «aizkalniešiem» kļūst atvaļinājumos vai garākās svētku dienās.

Devītie «izlidojuši»

● Fotogrāfijā iemūžināts mirklis no šī gada izlaiduma Aizkalnes pamatskolā. Kopā ar absolventiem klases audzinātāja Ilga Gāga (otrā rindā ceturtā no labās).

Tiekoties ar pagastu jauniešiem, lappuses veidotāji ikreiz apmeklē arī vietējo skolu. Ir interesanti uzklaut absolventu klasi, parunāties ar jauniešiem, kas gatavojas pamest savu skolu, dzimto pusi. Vieniem ir reāli iezīmēts turpmākais dzīves ceļš, citi svārstās par savu izvēli, zina, ka to ietekmēs ģimenes materiālās iespējas. Paies gadi, un ar emocijām varēs ielūkoties vecos avīžu numuros, atcerēties teikto.

Aizkalnes pamatskolas absolventu klase jau «izlidojusi». Skolas direktore Mudrīte Lozdas albumā iegūlušas kārtējās fotogrāfijas no žetonu vakara un izlaiduma, bet viņi paši jau ir ceļu jūtīs.

Sogad Aizkalnes pamatskolu absolvēja 11 jaunieši. Septiņi no viņiem: Aija Spūle, Līga Cīrša, Jekaterina Lazareva, Līga Cepurniece, Armands Ziemeļis, Kaspars Sparāns, Dmitrijs Ševčuks jau iestājušies Preiļu Valsts ģimnāzijā. Līga Paegle izvēlējusies mācības Daugavpils Mūzikas koledžā, Alīna Vimbsonē un Sintija Pinka mācīsies Preiļu arodvidusskolā. Zigmunds Vucāns devies uz Aizkraukles arodvidusskolu.

Lai veicas piepildīt savus sapņus!

Arī par iespējām ir jāmaksā

Bezzūpīgas studentes mērā vasaru pavada AIJA ROMANOVSKA. Tālu aiz muguras palikuši tā vasara, kas bija saistīta ar uztraukumiem par iestāšanos augstskolā un tālu arī līdz reizēm par iespējamo darba vietu un izvēli. Jaunietes brīvlaiks aizrit dzimtajās mājās. Bieži iegriežas J.Raiņa muzejā «Jasmūža», kur strādā viņas māsa un arī mamma. Ar muzeja gaisotni sarasts kopš mazotnes, kā visiem Aizkalnes bērniem un jauniešiem, jo skola un muzejs atrodas gandrīz vai blakus. Kaut kādā mērā nopietnās, bijību radošās, senās grāmatas krāsainajos vākos, kas piederējušas dzejnieka ģimenei, un arī paša Raiņa darbi, meitenes domas pievērsušas filoloģijai. Tāpēc pēc Aizkalnes pamatskolas un Preiļu Valsts ģimnāzijas absolvēšanas Aija izvēlējās studijas Daugavpils Universitātes Humanitārajā fakultātē, kur apgūst vācu un angļu filoloģiju.

Daugavpilij priekšroka dota arī tāpēc, ka bija lielāka cerība tikt uzņemtai valsts apmaksātajā budžeta grupā, nekā Rīgā, kur konkurence ir lielāka. Tas nav mazsvarīgi lauku jauniešiem. Vienlaikus ar mani augstskolā stājās

daudzi bijušie ģimnāzisti, un gandrīz visi tika uzņemti valsts apmaksāto studiju vietās, stāsta Aija. Mamma darbu par labi apmaksātu nenosaukt, tāpēc par uzņemšanu budžeta grupā abas patiešām bija priecīgas. Tēta gaitas šaisaulē beigušās. Taču valsts materiāli atbalsta bez apgādnieka palikuša jaunieša studijas, tāpēc Aija līdz pat augstskolas absolvēšanai saņems pensiju par tēva zaudējumu. Ar universitātē saņemto stipendiju, ja pievieno vēl vienu latu, pietiek samaksai par kopmītnēm.

Pamazām tuvojas augstskolas absolvēšanas laiks. Aija varēs strādāt par vācu vai angļu valodas skolotāju, kā arī par tulku. Kam dot priekšroku, rādīs dzīve. Pagaidām viņa nezina, kam pievērsīsies. Es gribētu izmēģināt sevi skolotājas lomā, teica Aija. Bet vai Aizkalnē būtu stabila darba vieta vācu un angļu valodas filologam? Izskatās, ka te man nebūs, ko darīt, spriež Aija. Viņa šaubās, vai pēc gadiem maz pastāvēs vietējā skola, jo bērnu skaits aizvien samazinās. Par Rīgu, ar kuru nākotnes nodomi saistīti lielākajai daļai jauniešu, viņa arī nedomā. Drīzāk par Daugavpili. Pilsēta šā-

Reālas pārmaiņas negaida

Biežāk mēdz būt tā, ka jauni cilvēki dzīvi laukos apmaina pret pilsētu, un tikai brīvdienās viņu ceļi ved pie vecākiem uz lauku mājām. Angelīnai sanācis otrādi. Mamma personīgā dzīve pēc vīra nāves veidojusies tā, ka uz pilsētu pārcēlusies viņa, bet meita un dēls palikuši kopā ar vecmammu laukos. ANGELĪNU RUSIŅU sastopam mājās. Uz veļas auklām izžauto zeķu, kreklu, bikšu un citu drēbju gabalu rinda uzskatāmi liecina par rīta pusē veiktajiem darbiem. Kamēr brālim Aivaram savas saimnieces nav, ar šiem darbiem galā tikt palīdz māsa.

Angelīna dzimusi un izaugusi Aizkalnē. Pēc vietējās pamatskolas absolvēšanas iestājusies Višķu valsts lauksaimniecības tehnikumā. Apguvusi agronoma un dārzkopja profesiju. Taču no strādāšanas izsapņotajā profesijā nekas nesanāca. Meitene bija tikusi līdz trešajam kursam, kad sākās kolektīvo saimniecību likvidācijas process. Kamēr beidzu ceturto kursu, kolhozi vispār beidza pastāvēt, stāsta Angelīna. Tā iejūsties agronomes amatā neiznāca nevienam dienu. Angelīna laiku lieti netērēja un stājās skolā no jauna, šoreiz — Preiļu arodvidusskolā. Divu gadu laikā kļuva par veikalvedi. Bet arī ar jauno profesiju bija grūti atrast darba piedāvājumu. Divi gadi tika aizvadīti bez darba. Pēc tam viņa iekārtojās veikalā Gailišos, bet pirms pusotra gada izmantoja iespēju pāriet uz darbu tuvāk mājām. Tagad viņa ir pārdevēja vietējā veikalā. Tajā darbs ir divām pārdevējām. Abas strādā pēc kārtas pa nedēļai. No pārdevējas viedokļa raugoties, Angelīnai liekas, ka cilvēku Aizkalnē daudz. Īpaši vasarā. To varot noteikt pēc pircēju skaita. Reizēm veikalā pat veidojoties rindas.

● Angelina Rusiņa nav pārliecināta, ka arī turpmāko dzīvi saistīs ar Aizkalni, taču reālu iespēju pārmaiņām pagaidām nav.

Pirms atbildes uz jautājumu, vai dzīve Aizkalnē patik, Angelīna nopūšas un tikai pēc tam nenoiteikti atbild: «Var iztikt. Dzīvo un dzīvo». Atzīst, ka gribētu arī kaut ko savādāku, ne tikai strādāt par pārdevēju. Agronomes un dārzkopes zināšanu pielietošanai neatrod vietas.

Angelīnai ir priekšstats arī par pilsētas dzīvi. Kad strādājusi Gailišos, dzīvojusi pie mātes Preiļos. Arī tagad reizēm uznākot vēlme pēc pilsētas dzīves, taču, visu apsverot, priekšroka joprojām tiek dota laukiem. Vai tiem noteikti jābūt Aizkalnē, Angelīna nav pārliecināta. Labprāt padzīvotu citur. Viena vieta ar laiku apņik, viņa saka. Par tālāku mācīšanos Angelīna nedomā. Pārāk ilgs laiks pagājis, kopš atstāts skolas sols. Bez tam studiju uzsākšanai vajadzīgi arī līdzekļi. Arī par individuāla veikaliņa atvēršanu viņa nesapņo. Tam nebūtu naudas, un tik lielām pārmaiņām nebūtu arī

drosmes, jo pārliecinājusies, ka uzņēmējiem dzīve nebūt nav tik salda. Daži vietējie aizbraukuši pelnā uz ārzemēm. Angelīna negrasās sekot šim piemēram.

Pagastā maz izklaides iespēju. Pie Preiļiem kā pie novada centra vēl neesot pierasts, un to, kas tur notiek, Angelīna uz sevi neatiecinā.

Brīvajā laikā Angelīna labprāt lasa. Atmiņā palicis romāns «Likteņa lidumnieki». Bija iespēja par Enijas likteni gan lasīt, gan arī skatīties televīzijas seriālos. Liktenis daudzējādā ziņā atkarīgs no paša cilvēka, viņa spriež gan no savas, gan grāmatu varoņu pieredzes. Daudz ko no nolēmtā var izmainīt arī apstākļi.

Ziemas vakaros Angelīna pievērsas arī adīšanai. Tiekas ar tuvākajām draudzenēm. Viena dzīvo Preiļos, bet otra ir darbābiere. Gandrīz neviens no viengadniekiem, ar ko pavadīti skolas gadi, pagastā nav palicis.

● No vasaras brīvdienas bezrūpības Aijai Romanovskai, Daugavpils Universitātes studentei, palicis pavisam nedaudz. Topošā vācu un angļu filoloģijas speciāliste septembrī būs jau ceturtā kursa studente. Aizvien biežāk nāksies pārdomāt par turpmāko darbu un dzīves vietu, bet, acimredzot, ar Aizkalni šie sapņi nesaistās.

literārā jaunrade, arī ludziņu saceršana. Ar vietējo jauniešu atbalstu katru vasaru kāda no ludziņām tiek iestudēta un uzvesta. Arī Aija tajās piedalās. Daudz skatītāju pulcējās 31. jūlijā notikušais uzvedums ar kolhoznieku dzīves ainām muzeja atjaunotajā estrādē. Arī Aijai tajā bija sava loma. Bet uz viesizrādēm ar šo uzvedumu neaizbraukt, jo dekorācijas nav

paņemamas līdzī. Tās sastāvējušas no īstiem kombainiem un citas kolhozu lauku tehnikas.

Pašiem vien jā rūpējas par to, lai būtu interesantāk, saka Aija. Balles notiek reti. Lielākoties tās ir Preiļos. Par nokļūšanu uz pasākumiem centrā jāgādā pašiem, tāpēc vietējiem iedzīvotājiem daudzas Preiļos notiekošās aktivitātes tā arī paliek neievērotas.

Sirdij vismīļākā vieta

Aizpurvu māju jaunā saimniece Līga ar dēliņu Ilgvaru uz rokām ciemiņiem panākas pretī un lūdz piesēst paēnā. Uz galda nolikta vāzīte ar zilbaltām kurpītēm. Saimnieces tuvumā cienīgi uzturas gailis. Līga smejojot stāsta, ka tam esot ļoti daudz gadu, kas noteiktu atbilstu cilvēka simts gadiem. Arī mājas suns uzmanīgi pēta svešos ļaudis. Netālu ganās zirgs. Īsta dziļu lauku idille. Tomēr Aizkalnes pagasts nemaz nav tik liels, lai varētu runāt par dziļiem laukiem. Arī no šejienes, no Aizpurvu māju apkārtnes, labi saskatāmi gan abu baznīcu torņi, gan arī citas centra mājas. Braukšana gan nemaz tik taisni nesānāk. No grantētā pašvaldības ceļa līdz LĪGAS PASTARES mājām vedošais lauku celiņš izrādās istā padomju stilā – ar dziļām, izdaudzītām bedrēm. No novada un pagasta pašvaldības pusēs pret jauniem iedzīvotājiem savas teritorijas laukos pat ne tik daudz pretimnākšanas, lai ar tehniku aizlīdzinātu bedres, ai iegāzītu tajās kādu akmeņu kravu. Arī jautājums, kā ar izklūšanu no mājas ir ziemā, vai no celiņa

kādu reizi arī norauš sniegu, Līgai rada neizpratni. Tādu rūpju saulītē viņai nav nācies sildīties.

Tāču Līgas ģimene būtu pelnījusi vislielāko pretimnākšanu, jo vismaz patlaban viņa ar sirdi un visām domām pieķērusies Aizkalnei. Piecpadsmit gadu vecumā mamma viņu paaicināja līdzī labākas dzīves meklējumos. Piecu bērnu māte vēlējās izrauties no šejienes, pamēģināt atrast citu mājvietu un pieturas punktu. Sev līdzi ņēma meitu Līgu, kura tobrīd bija absolvējusi Pelēču pamatskolu un uzsākusi mācības Višķu arodskolā. Mamma radikāli mainīja dzīves veidu, aizgāja no visas iepriekšējās dzīves. Abas apmetās Jelgavas rajona Zaļenieku pagastā. Mātei paveicās. Tagad viņai ir darbs, jauna ģimene. Tuvējā arodskolā Līga ieguva pavāres profesiju, vakarskolā arī vidējo izglītību. Bet pēc tam īstenoja savu apņemšanos – atgriezies atpakaļ dzimtajās mājās, kurās pēc vecmāmiņas nāves bija palicis vectētiņš un Līgas brālis. Man ļoti gribējās atpakaļ uz mājām, stāsta jaunā māmiņa. Pirmajā reizē, kad tikko iepazinusi jauno dzīves vie-

● Līga Pastare ļoti vēlas, lai viņai un mazajam dēlenam Ilgvaram neizveidotos tādi apstākļi, kas liktu pamest šīs mājas un dzimto vietu, ko abi tik ļoti iemīlojuši.

tu, domājusi, te nu gan uz palikšanu, jo jauniem ļaudim Zemgalē lielākas iespējas nekā Latgalē, tomēr ilgas pēc mājām nav bijušas

pārvaramas.

Saimniekošana pašai savās mājās Līgai ļoti patīk. Pat nedomāju kādreiz dzīvē vēlreiz kaut kur doties, viņa saka.

Līga ik dienas rūpējas par četriem vīriešiem. Māmiņas rokas katru brīdi vajadzīgas Ilgvarīnam, kas dūšīgi cenšas savam pirmajam gadiņam pretī aizsoļot jau pats uz savām kājām. No Līgas rūpēm atkarīga astoņdesmitgadīgā vectētiņa lab-sajūta. Nešen amputētas kājas dēļ vecais vīrs tagad piesaistīts gultai, taču viņa

padoms joprojām noder visos mājas uzturēšanas darbos. Ilgvarīņa tētis Dainis un Līgas dviņu brālis Kārlis pa dienu un pat vairākām ir

projām katrs savos meža darbos, bet brīvo laiku abi pavada šeit.

Līgas māsa Maija strādā Rīgā, brāļa Edmunda ģimene dzīvo kaimiņos, Jāņa ģimene apmetusies Daugavpilī.

Esmu apmierināta ar savu dzīvi, man ir labi, neslēpj Līga. Bet man gribas strādāt. Un arī mācīties, jo nevēlos apstāties pie sasniegtā – pie pavāres diploma. Viņa sapņo, ka tad, kad bērniņš būs paaudzies, atradīs darbu Preiļos, bet dzīvos Aizkalnē. Dēlēna pieskatīšanai gan būšot jāmeklē auklīte. Viņa neredz iespēju, kā puisēnu izvadāt uz tuvāko bērnudārzu, kurš ir Preiļos, bet Aizkalnē «dārziņa» nav. Diemžēl pagaidām, kamēr bērns visai mazs, nācies atnest domas par studijām bibliotēku, informācijas zinātnē. Līgai ļoti patīk viss, kas saistīts ar grāmātām. Arī pati iemēģinājusi roku dzejā. Pagaidām nav iespēju nodarboties ar sarežģīto rokdarbu veidu – knipelšanu, ko Līga apguva Zaļeniekos. Viņas prasmi apliecina Amatniecības kameras izsniegtais zeļļa diploms.

Mājvieta uz laiku

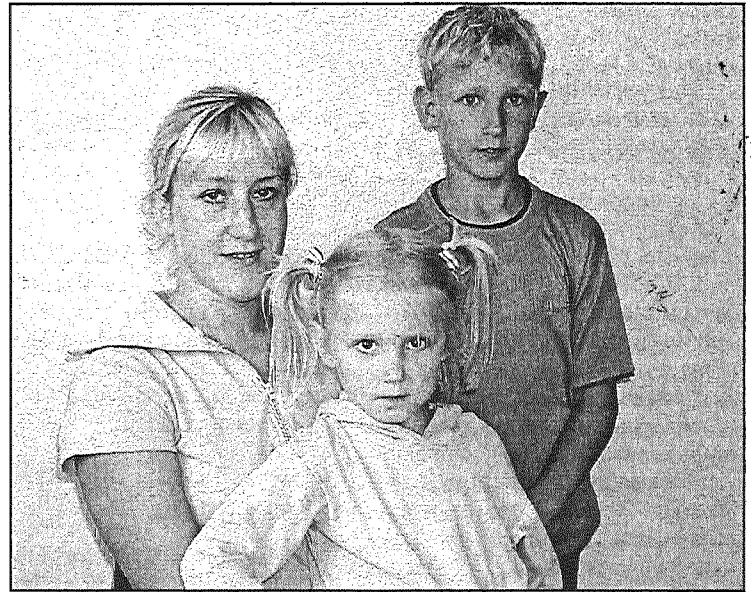
Īsti pie aizkalniešu jaunākās paaudzes Ilgu nepieskaitīt. Vecākais no bērniem, dēls Raivis māmiņai jau drīz būs līdz pleciem. Tomēr trīsdesmitgadnieces sliekšni Ilga pārkāpusi pavisam nesen, un vietējo jauniešu dzīve viņai ļoti zināma. ILGA LOZDA ir kādreizējā preiliete, Aizkalni par savu dzīves un darba vietu izvēlējusies pirms gadiem astoņiem. Uz šejieni viņu atveda vīrs Vairis, aizkalnietis. Ilga ir sākumskolas skolotāja Aizkalnes pamatskolā. Šeit mācās arī Raivis, bet mazā Kintija apmeklē bērnudārzu Preiļos. Tā nu iznāk, ka pa nedēļu mazulītei jāpaliek Preiļos pie vecmāmiņas, kas viņu ritos aizved uz «dārziņu». Ilgai nereti arī vakara stundas aizņemtas sko-

lā, un viņa nevar katru vakaru izbraukāt uz pilsētu. Tāpēc meitiņa reizēm saka, — es gribu pie mammas uz mājām ciemos. Tagad pagastā tiekot risināts jautājums par iespējamo bērnudārza grupiņas atvēršanu bērniem no trīs gadu vecuma. Ilga atzinīgi vērtē vietējā skolā iegūstamās izglītības kvalitāti. Tā ne par mata tiesu nav sliktāka kā pilsētā, piedevām katrs bērns tiek audzināts individuāli kā personība, viņiem noteikti tiek veltīts daudz vairāk uzmanības nekā pilsētas papildītājās klasēs.

Ja ir savs transporta līdzeklis, tad dzīvošana laukos man ļoti patīk, pēc īsām pārdomām saka Ilga. Pilsēta ir viegli sasniedzama, tur var iepirkties, apmeklēt frizētavu,

kultūras iestādes. Taču ar novada centru varētu būt ērtāka autobusu satiksme. Autobuss varētu kādu reisu veikt arī vakara stundās. Ilgai patīkot Aizkalnes daba, kas esot ļoti skaista. Pie minusiem viņa attiecina to, ka jauniešiem te nesot izklaižu un atpūtas vietu.

Bet Ilga nav pārliecināta, vai pēc pāris gadiem nenāksies Aizkalnei teikt sveikas. Bērnu skaits sarūk, un skolotāja rēķinās ar iespēju, ka te viņai nebūs darba. Ilga stāsta, ka viņas otra māsa jau trīs gadus aizvadījusi Spānijā, iekārtojusi un jūtas apmierināta. Arī viņa pieļaujot tādu iespēju, ka varētu doties pelnā uz ārsmēm, taču ne patlaban, kamēr bērni mazi. Nopelnītā nauda neatsver zaudēto mātes mīlestību.

● Par pieturas punktu uz vairākiem gadiem Ilgai Lozdaī kļuvusi Aizkalne. Tik ilgi, kamēr mammai būs darbs, Aizkalni par savām mājām sauks arī Raivis un Kintija.

Kā lai pamet to, kurā tik daudz ieguldīts

Kļavu mājas, kurās saimnieko Džeriņu saime, jau pa gabalu dveš mieru un pārticību. Lielas kļavas no vējiem sargā ne visai sen būvētas ēkas ar stipriem jumtiem. Iekopts dārzs, kārtīgi novietota tehnika. Zemnieku saimniecības zemes gabali izvietojusies uz pakalniem, jo neba velti arī visa pagasta nosaukums saistīts ar kalniem. No mājas pagalma redzama nogāze, kur ganās saimniecības ganāmpulks. Taču šo māju saimnieku AIVARU DŽERIŅU mājās nesatiekam. Jādodas uz labības lauku pie kombaina, kurš iztālēm saskatāms aiz dzeltenu miežu vilņiem. Ir nedaudz jāpasprīž, pa kuru lauku malu apkārt druvai līdz kombainam doties. Tam, acīmredzot, gadījies kāda kļūme, jo apstājies aizsāktā vālā. Brianam pa šauru strēmeli gar novadgrāvja malu. No vienas puses ar savu gatavas ražas smaržu aplaimo miežu lauks, no otras puses ar dzelošu brīdinājumu par savu klātbūtni atgādina elektriskā gana stieples.

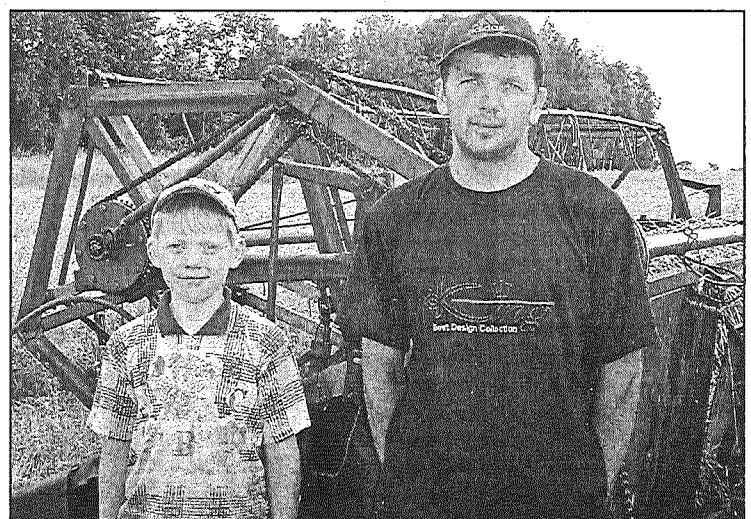
Redzams, ka saimnieki racionāli izmanto katru zemes metru, un nezālēm lauka vai grāvja malā te nu gan nav lemts aug.

Aivars ir samulsis par tik pēkšņu apciemojumu. Kopā ar brāļa dēlu Uldi viņi ir pamatīgi noņēmušies ap kombainu, rokas, drēbes, bet mazajam palīgam pat vaigs – ar eļļām. Labības plauju uzsākot, jau otrā ķibe. Pirmajā reizē, kad uzbraucis uz lauka un uzsācis kviešu plauju, uznācis lietuss. Todien nekas no plaujas nesānācis. Tagad, otrajā piegājienā, kļūme atgadījusies kombainā, stāsta Aivars. Bet nekas nopietns nav, viņš saka, un par abiem tikšot galā.

Zemnieku saimniecībā «Kļavas» Aivars saimnieko ar māti un brāļa Andra ģimeni. Saimniekošana saistīta ar piena lopkopību. Graudaugi tiek audzēti, lai lopiem būtu pašražotā barība. Pēc jautājuma par ganāmpulka lielumu Aivars saminstinās. Visas lietas, kas saistītas ar uzskaiti, ir mātes pārziņā. Viņš aizņēmts ar tehniku,

ar zemes apstrādes, lopbarības sagādes darbiem un tiem saimniecības jautājumiem, kas kārtojami ārpus mājas.

Aivars ir absolvējis Rankas lauksaimniecības skolu. Ieguvis namdara specialitāti. Jaunās saimniecības ēkas arī ir viņa roku darbs. Tikai mūrēšanā pieaicināti citi speciālisti. Kad Aivars no Rankas atgriezās mājās, kolhozu ērai jau bija pielikts punkts. Ar kolektīvo saimniekošanu viņš nedaudz paspēja iepazīties tikai praksē laikā. Viņam pietika uzņēmības izvēlēties grūto zemnieka ceļu un sākt saimniekošanu laukos. Tagad Aivars pārliecinājies, ka arī te ir pietiekami daudz sarežģījumu. Tomēr nedomā atnest ar roku un doties laimes meklējumos uz svešām vietām. Kā lai pamet to, kurā ieguldīts tik daudz darba, sava fiziskā spēka un līdzekļu, viņš saka. Saimniecībā patlaban pietiek darba spēka, visi jauni un stipri. Aug braši palīgi, brāļa dēlēni Uldis un Andis. Darbaspēka no malas nevajag.

● Aivars Džeriņš kopā ar savu jauno palīgu Uldi pirmajā šī gada ražas novākšanas dienā, nepacietīgi minējumos, cik ātri un ar kādas kvalitātes graudiem pildīsies bunkurs.

Žēloties par grūtībām vai valdības politiku nav Aivara dabā. Viss ir labi, viņš saka. Tukšu vārdu straumes, kritizējot apstākļus vai varu, viņš nemēdz liet, šajā laikā

var padarīt kaut ko lietderīgu. Patlaban Aivars ir pārliecināts, ka viņa mājas, darbavieta, nākotnes perspektīvas saistītas ar Aizkalni.

LIKTEŅI

● Jeļenai Baranovai 22 gadi.

Šis stāsts būs par... mīlestību

JEĻENA BARANOVA uzskata, ka par skolotāju nevar kļūt, par skolotāju – jāpiedzimst. Un šajā frāzē slēpjas dziļa jēga. Būt skolotājam – tā vienlaikus ir misija un uzpurēšanās. Svarīga prasība – mīlēt bērnus, būt labsirdīgam, godīgam, taisnīgam cilvēkam. Tikai ar tādām dvēseliskām īpašībām apveltīts skolotājs var iemantot bērnu uzticību, cieņu un mīlestību, sasniegt maksimālos rezultātus mācību un audzināšanas darbā. Jeļena Baranova izglītības sistēmā nostrādājusi 38 gadus. Mācīja jaunāko klašu skolēnus Gailišos, Antoniškos, Preiļu 2. vidusskolā, pēdējos 18 gadus vadīja Preiļu 1. bērnudārzu. Viņas ieguldījums pedagogijā novērtēts ar daudziem Goda rakstiem un divām medaļām, viņai piešķirts Latvijas PSR Tautas izglītības teicamnieka nosaukums.

Dzīvo pašas veidotā paradīzē

Personīgā māja un piemājas dārziņš – Jeļenas un Vasilija Baranovu mūža darbs. Zemes pleķīti apbūvei Preiļos Cēsu un Skolas ielas krustojumā izvēlējās Jeļena, jo te daudzas priekšrocības – tuvu skola, banka, pasts. Māju sāka celt 1957. gadā, pēc vīratēva apciemojuma. Viņš jaunlaulātajiem ieteica: «Pie dzīvokļa vienai netiksiet, sāciet būvēt savu māju! Bet es, kā varēšu, tā arī palīdzēšu.» Celtniecību par pabeigtu var uzskatīt tikai 1990. gadā, kad apkārt mājai uzbūvēja vieglu, caurskatāmu, toties ļoti glīti žogu. Tieši tādu, kā Jeļenas kundze vēlējas. Ar savu dzīvesbiedru Vasiliju Jeļena četrdesmit deviņus kopā pavadītos gadus dzīvojusi kā «*koška v lukoške*» (kakšis groziņā). No agra pavasara līdz vēlam rudenim Baranovu māja slīgst vienos ziedos. Jeļenas kundze atzīstas, ka vairāk par visu mīlot puķes, bet to jau nevar nepamanīt, staigājot pa viņas ziedošo paradīzi.

Sevi sauc par dabas bērnu

Jeļenas kundze dzimusi Daugavpils rajona Medumu pagasta Magoņu sādžā, daudz bērnu ģimenē. Astonu bērnu vidū – otra vecākā. Ģimenei piederēja 12 hektāri zemes. Brīvās Latvijas laikos vēl varēja kaut kā savilkt galus kopā, toties padomju varas gados nācās ciest badu, jo kolhozs atņēma pēdējo, nemaksāja algu. Par tiem smagajiem laikiem Jeļenas kundze vēl tagad nevar runāt bez asarām. Dzīvojuši tādā nabadzībā, ka nebijis ne tikai ko ēst, bet arī vilkt mugurā un aut kājās. Uz skolu, neatkarīgi no laika apstākļiem, staigājusi plānā, nonēsātā apģērbā, čībīnās. Bet ceļš uz Medumu pamatskolu bijis septiņus kilometrus garš. Viņa no mazām dienām rūpējās par mazākajiem

● Jeļena Baranova savas «ziedu paradīzes» vidū...

brāļiem un māsām, palīdzēja vecākiem gādāt iztiku. Caurām vasarām ganīja govīs, tostarp mežā lasīja sēnes, ogas, tuvējā upītē kopā ar sievietēm un bērniem ķēra zivis. Tikai, pateicoties dabas velēm, ģimene izdzīvoja.

Dzīves mērķis bija kļūt par skolotāju

Jeļena skolā mācījās ļoti labi. Liktenīga sagādīšanās nospēlēja noteicošo lomu profesijas izvēlē. Uz skolu atnāca strādāt jauna, skaista skolotāja, kurai visas meitenes gribēja līdzināties. Tad arī mazā Jeļena nolēma kļūt par skolotāju.

Tā kā 1949. gadā Medumu pamatskolu viņa pabeidza ar izcilību, tad Daugavpils pedagogiskajā skolā tika uzņemta bez konkursa. Tur bija jāmacās četri gadi. Studiju gados Jeļena dziedāja vokālajā ansambļā, piedalījās pašdarbībā. Skolas vadība nevarēja nepamanīt viņas spējas vadīt, tāpēc no studentu vidus vienmēr izvirzīja vadošos amatus. Taču studiju gadi bija ļoti smagi materiālijā ziņā. Ar stipendiju, mātes atbūvētajiem trim rubļiem un tēva atvesto pārtiku bija grūti izdzīvot. Naudas neatlika nekam citam. Bet viņa bija tajā vecumā, kad visapkārt bija tik daudz valdzinājumu – gribējās skaisti ģērbties, gribējās patīkt... Turpat cietokšņa teritorijā mācījās kara skolas kursanti. Nāca uz kopmītnēm, aicināja meitenes uz dejām. Un tad Jeļena ar draudzeni norunāja, ka, saņēmušas stipendiju, «sametīsies» un uzšūs sev jaunas kleitas. Tā bija pirmā greznākā sūnu krāsas kleita viņas mūžā. Ak, cik daudz skaistu, romantisku mirkļu pieredzēts, nēsājot to! Jeļenas kundze studiju laiku Daugavpilī atceras ar vieglu nopūtu un smai-

du uz lūpām. Bijis viss – galvu reibinoši, kvēli skatieni, dedzīgi skūpstī, mīlas intrigas un galu galā salauztas sirdis... Viena otra Amora bulta nejausi trāpījusi arī viņas sirdī, taču līdz kāzām neesot nonācis, par karavīra sievu tā arī neesot kļuvusi.

Valsis mūža garumā

Pēc Daugavpils pedagogiskās skolas pabeigšanas 1953. gadā Jeļena ieguva jaunāko klašu skolotājas specialitāti. Viņas pirmā darba vieta bija Gailišu pamatskola. Pēc gada viņu pārcēla uz Antoniškājiem, kur kāds kolhoza aktīvisks bija savācis vienkopus deviņus dažāda vecuma krievu bērnus. Tiesa, šī divainā klase ilgi nepastāvēja, taču pārcelšanās uz Antoniškājiem Jeļenai izrādījās liktenīga. Te viņa sastapa savu nākamo vīru Vasiliju Baranovu, un no šī brīža viņas dzīve sāka iet kalnup.

Baranovi dzīvoja Makušu sādžā, bija bagāti saimnieki. Runājot tēlaini, te plūda piena un medus upes, tādu bagātību Jeļena vēl nekad nebija redzējusi. Viņi prata sadzīvot ar visām varām, ilgi nestājās kolhozā, piedevām vēl nodarbojās ar spekulāciju. Tā kā tuvējo desmit kilometru attālumā nebija neviena veikala, tad pie viņiem Jeļena arī pirka produktus. Viņi nebija skopī cilvēki, jauno skolotāju vienmēr pacienāja ar dažādiem gardumiem. Viņu dēls Vasilijs tolaik dienēja armijā, gribēja palikt virsdienestā. Vecākiem, protams, tas ļoti nepatika, tāpēc aizsūtīja dēlam bargu vēstuli, kurā kategoriski aizliedza palikt virsdienestā un tostarp pastāstīja, ka tepat skolā strādājot daļa meitene, kuru viņi ļoti gribē-

● ... un kopā ar kaķēnu Rižiku.

Foto: M.Jaudzema

tu redzēt kā vedeklu.

...Un tad pienāca tā diena. To vakar Antoniškos bija dejas.

— Sāka spēlēt mūzika. Ieraudzīju, kā slaidis, gara auguma, ļoti glīti ģērbies puisis no pretējās zāles puses dodas taisnā virzienā pie manis, tad, no blakus stāvošā kavaliera, pieklājīgi palūdzis atļauju, uzlūdzta mani uz deju. To visu redzēja mana māte, kā reiz bija atbraukusi ciemos, tāpēc vēlāk teica: «Skaties uz šo puisīti, tikai viņš ir tevis cienīgs, tikai ar viņu tu būsi laimīga!» Man uzreiz iepatīkās Vasilija mierīgā daba, kultūralā uzvedība, inteliģence. To nevarēja nepamanīt – viņa ritēja saimnieka asinis, viņš bija visā pārāks par citiem. Bet cik labi dejoja! — atceras Jeļenas kundze. Tā sākās mūsu valsis mūža garumā. Pēc trim mēnešiem, 1955. gada 17. janvārī, Jeļena un Vasilijs jau bija apprecējušies.

Bija stingra, toties taisnīga skolotāja

1957. gadā jaunā ģimene pārcēlās uz Preiļiem. Jeļena sāka strādāt Preiļu 2. vidusskolā par jaunāko klašu skolotāju, Vasilijs, pabeidzis šoferu kursus, — meliorācijā.

— Biju stingra, toties taisnīga skolotāja, — saka Jeļena Baranova. — Vienmēr novērtēju skolēna darbu atbilstoši tā brīža zināšanām. Man nebija svarīgi – viņš ir

teicamnieks vai «divnieku kule». Laikam tāpēc skolēni mani mīlēja un cienīja. Piemēram, «dārziņā» viens otrs mazulītis mani arī sauca par māmiņu.

Par Preiļu 1. bērnudārza vadītāju Jeļena Baranova sāka strādāt 1972. gadā. Viņa saņēma visai atpalikušu, nolaistu pirmsskolas iestādi. Pirmais, ko izdarīja, izremontēja telpas, sapirka mēbeles, izveidoja jaunu noformējumu. Bērnudārza telpās un gaitenīs izvietoja daudz telpaugu, arī vāzes ar ziediem. Visos darbos aktīvi iesaistīja bērnu vecākus. Ļoti noderīgi izrādījās pieredzes apmaiņas braucieni uz Līvānu uzņēmumu bērnudārziem un labākajām pirmsskolas mācību iestādēm republikā. Pateicoties Jeļenas kurdes darbīgumam un uzņēmībai, Preiļu 1. bērnudārzs isā laikā kļuva par pašu labāko rajonā. Lai dabūtu vietu tajā, bija jāstāv garās jo garās rindās. Rindas nemazinājās arī tad, kad uzcēla Preiļu 2. bērnudārzu un «Pasačiņu».

Jeļena Baranova šaka: — Vispirms skolā mācīju vecākus, tad «dārziņā» audzināju viņu bērnus. Patikami apzināties, — daudziem preileišiem esmu bijusi pirmā skolotāja.

Vasilijs nav viņu vidū

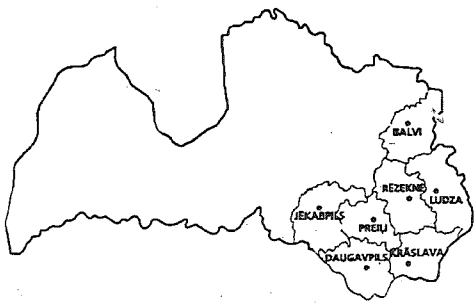
Jeļenas kundzei ir divi bērni — Jevģēnijs un Gaļina. Jevģēnijs dzīvo vecāku mājās, strādā agrofīrmā «Turība» par elektriķi. Viņš ir Jeļenas kundzes lielākais palīgs mājas darbos. Taču mātes sirds sāp, redzot, ka dēla personīgā dzīvē met divainus kūlenus. Jevģēnijs dēls Deniss ir pabeidzis Politehnisko institūtu, patlaban piepelnās Amerikas Savienotajās Valstīs, bet meitiņa Jeļena mācās kādā Maskavas skolā. Gaļina pēc Ekonomiskā institūta pabeigšanas, dzīvo un strādā Sanktpēterburgā, precējusies, viņai ir meitiņa Jana – pati jaunākā un pati spriganākā Baranovu ģimenes atvasīte.

Viesistabā uz sienām un sekcijā redzami Baranovu dzimtas fotoattēli. Pašā priekšplānā – Jeļenas kundzes un Vasilija ģimētnes. Sāpīgi apzināties, ka kopš janvāra Vasilijs nav viņu vidū. Trešais infarkts izrādījās liktenīgs. Ak, kā negribas ticēt, ka tā ir patiesība. Liekas, — vajag tikai pamosties no šī jaunā murga, un viss būs kā agrāk.

Viņa katru dienu vāzēs liek ziedus un rūpējas, lai mājās un pagalmā būtu tāpat kā tad, kad Vasilijs vēl bija dzīvs. Tad kāpēc no istabām dveš tāds aukstums? Kā sasildīties, kad ārā ir vasara pilnos ziedos, bet dvēselē tik neciešami salst? Kur ņemt spēkus, lai dzīvotu tālāk? Jeļenas acis izmisīgi lūkojas manī un taujā pēc atbildes. Atbildes nav. «Laiks visu dziedē...», cenšos mierināt, taču pati par to tā īsti vis neesmu pārliecināta.

M.Jaudzema

KAIMIŅU RAJONOS

Terehovas muitā sekmīgi izmanto ASV dāvāto mobilo skeneri

Šovasar Latvijas muitas dienests saņēma ASV valdības dāvinājumu – mobilo transportlīdzekļu un kravu inspekcijas sistēmu. To izmanto Terehovas muitas kontrolposteni.

Skeneris tiek veiksmīgi izmantots darbā. Tā, veicot ar šo mobilo rentģeniekārtu divu automašīnu pārbaudi, konstatēja, ka kravā mucās atrodas šķidrums, lai gan saskaņā ar pavaddokumentiem tika pārvietotas tukšas alus mucas. Pārbaudot mucas, tika atklāts, ka vienā mašīnā 19, bet otrā 32 mucās atrodas alum līdzīgs šķidrums.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

Uz kapusvētkiem atbrauc ar cimdkiem

Ozoliņu dzimtas Andrakalna kapī kapusvētkos pārvēršas par savdabīgu dzimtu salidojumu vietu. Šoreiz radus pārsteigusi Kārļa Ozoliņa māsa Zentas Samsones meita, Tautas mākslas meistare Zaiga Staršinska no Malupes pagasta. Viņa uz kapusvētkiem ieradusies ar divsimt astoņiem sanumurētiem cimdkiem. Ne jau cimdņu pāriem, jo otrs cimdņš patreiz atrodas izstādē Ogrē. Viņas cimdī ir kā mazas gleznas ar vienreiju un neatkārtojamu krāsu salikumu. Zaigas kundze cimdņu rakstus veļtījusi un tajos ieadījusi akuru un dziedātāju vārdus – Marija Naumova, Dina Kuple, Akvelīna Līvmane, Agnese Zeltiņa, Gunta Virkava, Lāsma Kugrēna, Elza Radziņa, Vera Singajevska, Dzintars Čiča un vēl ap simts vārdu un uzvārdu. Vēl noaditi simts rakstainie un ainavu cimdī, kuros

divus vienādus rakstus neatrast. Viens simts pāru uzadīts vienā gadā, otrs simts – otrā gadā. Nu visi apbrīno Zaigas kundzes darinājumus. Cimdņu adītāja, dzirdot vai redzot kāda dziedātāja, aktiera uzstāšanos, iztēlē jau redz viņa domu lidojumu un ņem rokā adāmadatas. Uz Baibas Skrides cimdkiem ir divas vijoles, bet Ievas Akurāteres cimdīs ieadīts Aglonas bazilikas siluets. Cimdī veļtīti arī Kārlim Ozoliņam, pašas ģimenei, dēliem Arvim, Mārim, Jānim.

Mazais Ivo ir atguvis dzirdi

Trīsgadīgais Ivo no Baltinavas dzirdi zaudēja pēc pārslimotā strutainā meningīta. Minējumi par šīs komplikācijas iemesliem bija divi: kurlumu var izraisīt meningīts, bet to var izraisīt arī antibiotikas – gentamicīns, ko izmantoja mazā Ivo ārstēšanā.

Kopš slimības ir pagājuši pieci mēneši. Šajā laikā pārciests

daudz: pēkšņā slimība, dzirdes zaudēšana (sākumā Ivo noteica ceturto vārdzirdības pakāpi, bet vēlāk – piekto, kas ir pati smagākā un nozīmīgā pilnīgu kurlumu). Ivo nonāca Dzirdes centrā Rīgā, aiz muguras jau operācija, saņemts dzirdes aparāts vairāk nekā 10 tūkstošu latu vērtībā. Kā mazajam Ivo klājas tagad? Viņa mamma Marija miera pilnā balsī saka: «Paldies Dieviņam, mums ir labi. Vienai austiņai ir atjaunojusies dzirde. To sapratām tad, kad puika sāka likt pie auss mobilo telefonu, klausīties tā skaņas un skaidrāk runāt. Jā, viņš nedzird, kā čab lapas, un nedzird, kā murrā kažķi, bet puika dzird. Ļoti ļoti gribu pateikties visiem tiem labajiem cilvēkiem, kas lūdza par mums Dieviņu. Šis gadījums ir kārtējais apliecinājums tam, ko spēj ticība un lūgšana. Tas ir pierādījums domai: ja tu ļoti lūdz, tev tiek dots. Cita izskaidrojama tam, ka Ivo veselības, nav. Austrijas ārsti, kas gādā par Ivo dzirdes aparātu, brīnās un nevar izskaidrot, kā puika varēja atgūt dzirdi.

Šis esot pirmais šāds gadījums viņu praksē. Otra atziņa, kas radusies Ivo slimības laikā: jo gudrāks cilvēks, jo vieglāk un vienkāršāk ar viņu kontaktēties. Nebeidzu priecāties par profesores Ūises palīdzību.»

Jaunlulātajiem piešķir dzīvokļus Balvos

Balvu pilsētas dome no 1. jūlija dzīvokļu rindā ārpus kārtas uzņēma jaunās ģimenes. Lai jauno ģimeni varētu tajā uzņemt, vismaz vienam no jaunlulātajiem pieci gadi jānodzīvo Balvos, turklāt nevienam no jaunajiem nevar piederēt atsevišķa dzīvojamā platība.

Pirmie šo iespēju izmantoja jaunā Dakuļu ģimene, kas savu laulību noslēdza jūlijā. Pēc dokumentu nokārtošanas jaunie domē saņēma sešu dzīvokļu atslēgas un apbraukāja tos, lai izvēlētos sev piemērotāko. Visi piedāvātie dzīvokļi atradās pirmajā vai piektajā

stāvā mājās patālu no centra. Dakuļu ģimene izvēlējās divistabu dzīvokli. Jaunie atzīst, ka dzīvoklis ir pamatīgi jāremontē: jāuzliek ūdens skaitītāji, arī gāzes plīts tajā nav. Bet izremontēt dzīvokli noteikti sanāks lētāk nekā to pirkt un tad remontēt.

Balvu pilsētas domes dzīvokļu komisijas priekšsēdētājs Juris Ragoškis stāsta, ka piedāvājamo dzīvokļu skaits jaunajām ģimenēm būs atkarīgs no tā, cik brīvu dzīvokļu konkrētajā brīdī būs domes rīcībā. Viņš atzīst, ka visos dzīvokļos noteikti būs nepieciešams kosmētiskais remonts, jo par brīvajiem dzīvokļiem kļūst tie, no kuriem saimniekus izliek tiesas ceļā par parādiem. Loģiski, ka viņi savus dzīvokļus nav centušies uzturēt labā kārtībā.

Balvu pilsētas domes priekšsēdētāja vietniece Ināra Nikuljina uzskata, ka dzīvokļu piešķiršana jaunajām ģimenēm ir ļoti labs solis, un tas patiesi varētu mudināt jaunās ģimenes nepamest Balvos.

«Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Ludzānieša suns sacensībās iegūst izcilu vērtējumu

Labs medību suns ir liels retums. Tagad medību suni noteikumi paredz, ka medīt drīkst tikai ar šķirnes suņiem. Piereģistrēti mednieki zina, cik liels ir šķirņu skaits, un cik, ka dažs labs jauķtenis bez suņa pases izrādās talantīgāks un prasmīgāks par saviem reģistrētajiem sugas brāļiem, bet noteikumi ir noteikumi.

Jūlija beigās Ziemeļaustrumu reģiona medību suņu sacensībās Madonas rajona Mētrienā savu audzēkni Karai bija aizvedis arī ludzāniecis Oskars Točelovskis. Suns pēc sava eksterjera rādītājiem ieguva visaugstāko vērtējumu.

Oskars savu retās vācu putnu suņu šķirnes kucēnu ar Medību biedrības kinologa starpniecību pērn iegādājās Kuldīgā. Neskatoties uz to, ka tas ir putnu suns, tam piemīt universāla medību suņa īpašības. Augumā tas ir liels un fiziski spēcīgs. Karai pierādījis, ka spēj būt arī labs sarguns mājās, tajā pašā laikā esot ļoti labsirdīgs pret ģimenes locekļiem.

Suns pirmoreiz uz medībām ņemts jau pusgada vecumā. Vēl tagad notiek mācību process. Vairākkārt Karai ir vests apmācībā uz aploku «Pa meža cūku» Alūksnē. Kā atzīst saimnieks, īpašu mednieka azartu tas neizrāda, taču darbojas kā ģenētiski ieprogrammēts.

Sacensībās Mētrienā vērtēšanai bija atvesti 30 suņi. Visvairāk bija pārstāvētas lauksaimniecības šķirnes. Latgalē mednieki iecienījuši takšus, diezgan daudz bijis Latvijas dzinējsuņu, viens spaniels.

Karai piedalījās tikai eksterjera vērtēšanā, kuru nosaka ar mērījumiem, pārbauda zobu sakodienu, ausis, gaitu un tā tālāk.

Cerams, ka nākamgad Karai varēs konkurēt arī medniekiem būtiskajā sacensību daļā – lauku pārbaudījumos, kur atklājas dzinējsuņa profesionālās prasmes un iemaņas.

Jāpiebilst, ka šķirnes medību suns nav lēts prieks. Retāku šķirņu kucēnu cena ir ap 100 latiem. Toties dzīvnieks atmaksās ar apbrīnojamu uzticību, dodot prieku, kas nekādās naudas zīmēs nav izmērāms.

«Ludzas Zeme»

● Pirmās ugunsdrošības piļu medībās Karai izgāja jau pērn pusgada vecumā. Oskars Točelovskis cer, ka šī sezona būs ievērojama ne tikai ar izcilu vērtējumu sacensībās, bet arī ar veiksmi medībās.

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Ārzemēs neklājas slikti, bet...

Pirms sešiem gadiem Marina Solovjova no Andzeļiem aizbrauca uz Angliju mācīties valodu. Domāja, ka ilgāk par gadu neuzkavēsies, taču iznāca citādi...

Tagad Marina Fountaina mājās ir reta viesņa. Nu jau sešus gadus viņa dzīvo vienā no Londonas priekšpilsētām. Vīrs Lūks strādā, bet viņa ir galvenokārt mājās ar bērniem. Dzīvesbiedri audzina divas meitiņas Katrīnu Lilianu Marinu un Aleksandru Natāliju Kapitoliņu.

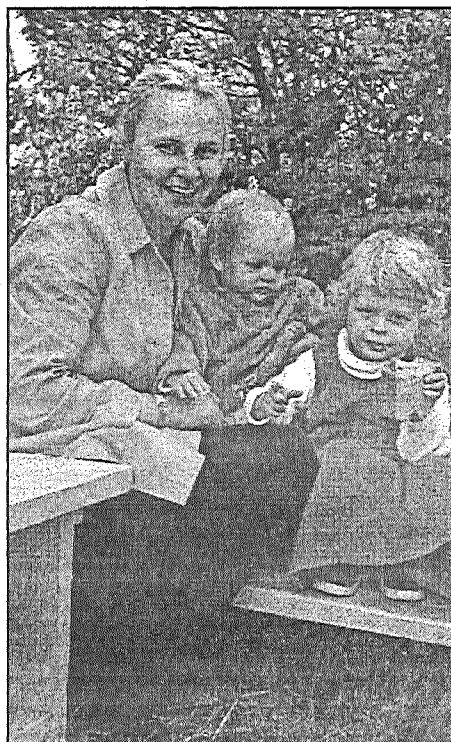
Marina stāsta: — Es aizbraucu uz Angliju kopā ar draudzeni tikai tāpēc, lai apgūtu angļu valodu. Tad iepazinot ar Lūku un apprecējos. Pašlaik es strādāju tikai dažas stundas nedēļā, vienā no skolām gatavoju audzēkņus eksāmena kārtošānai krievu valodā.

Katrs, kurš atbrauc uz Angliju, lai tur pavadītu ilgu laiku, pārdzīvo trīs stadijas. Vispirms ir eiforija, ko rada visa apkārtnē. Pēc tam sākas grūtais periods, kad tevi sāk kaitināt tas, kas nav tāds, kā pie mums, viss šķiet dīvaini un nesaprotami. Trešā stadija ir adaptācija, kad sāk pierast.

Manas mājas tomēr ir šeit, Latvijā. Kad sāku justies neomulīgi, man atliek tikai piezvanīt uz mājām un pārliecināties, ka viss ir kārtībā.

Es aizbraucu uz Angliju decembrī, bet tur šajā laikā zaļoja koki. Pavisam cits ēdiens. Atceros, nopirkām cīsiņus un nolēmām tos izvārīt. Mums nācās ēdienu izmest, jo cīsiņi bija paredzēti tikai cepšanai.

Angļi ir citādi... Visās jomās.

● Marina Fountaina kopā ar savām meitiņām, viesojoties Latvijā.

Viņiem ļoti svarīgas ir tradīcijas, pie tām ir grūti pierast. Piemēram, nekad nedrīkst sūdzēties par dzīvi, visu laiku jāsmaida, lai arī kāds tev būtu noskaņojums. Nedrīkst atnākt pie vecākiem, iepriekš nepiezvanot. Nedrīkst zvaniņt vakariņai vai pusdienai laikā. Nav pieņemts aicināt pie sevis cilvēkus vienkārši tāpat, jāaicina uz svētkiem vai svētdienas tēju. Reiz es pēc paraduma uzaicināju mājā logu mazgātājus, lai norēķinātos ar viņiem. Tieši tajā brīdī atnāca

vīrs. Viņš ilgi stāstīja par šo notikumu saviem paziņām kā par amizantu anekdoti.

Ir lietas, kas man iepatīkās. Piemēram, sievietes un vīriešu pilnīga līdzvērtība. Katrs pats par sevi maksā restorānā, vīrs un sieva patstāvīgi rīkojas ar savu naudu. Es uzskatu, ka tas ir taisnīgi.

Anglija ir dārga valsts. Kilograms labas gaļas maksā 20 latus, zivis – 15 latus, maize – latu. Toties arī ienākumi ir lielāki, bet galvenais – attieksme pret darbu citāda. Vīrs reizēm ēd pusdienas un vienlaikus runā pa telefonu. Viņš ir darbaholisks. Tādu tur ir daudz.

Bērnodārzs Anglijā ir ļoti dārgs prieks – aptuveni 50 mārciņas dienā. Tāpēc māmiņas lielākoties sēž mājās ar bērniem, lai gan bērnu pabalsti tur ir mazi.

Grūti... Tāpēc mans dzīvesbiedrs uzskata, ka dzīve Latvijā ir labāka, neraugoties uz bezdarbu un citām problēmām. Te cilvēkiem ir iespēja biežāk atpūsties, atslābināties. Taču Anglijā valstij ir pavisam cita loma cilvēku dzīvē. Tur ikviens jūtas aizsargāts, valsts strādā cilvēku labā. Tur policists ir galvenais aizsāvis un palīgs, cilvēki lieliski saprot, par ko viņi maksā nodokļus. Tāpēc arī korupcija ir minimāla.

«Ezerzeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Velosipēdistu un mopēdistu uzmanībai

Pirms vairāk nekā mēneša spēkā stājušies jaunie ceļu satiksmes noteikumi. Ceļu satiksmes drošības direkcijas sabiedrisko attiecību speciāliste Džoanna Eglīte atgādina par vairākiem jauniem, kas tajos iestrādāti tāpēc, lai mazinātu negadījumu skaitu, kuros cieš velosipēdisti un mopēdu vadītāji.

✓ Nēmot vērā, ka aptuveni 30% no negadījumiem notiek tumsā un krēslā, jaunie ceļu satiksmes noteikumi paredz, ka nepietiekamas redzamības apstākļos velosipēdistam jāieslēdz lukturis – priekšā balts, aizmugurē – sarkans.

✓ Lai mopēdi uz ceļa būtu labi saskatāmi, to vadītājiem visu diennakti jābrauc ar ieslēgtiem tuvās

gaismas lukturim.

✓ Ceļu satiksmes noteikumi paredz kārtību, kā velosipēdu vadītāji drīkst šķērsot krustojumu, veikt kreiso pagriezienu un apgriezies braukšanai pretējā virzienā. Iepriekš velosipēda vadītājs jebkuru manevru drīkstēja veikt vienīgi no labās malas. Jaunie noteikumi pieļauj, ka velosipēdisti nogriešanos pa kreisi vai apgriešanos braukšanai pretējā virzienā var veikt gan no labās brauktuves malas, gan ieņemot kreiso joslu.

✓ Situācijās, kad labā malējā josla paredzēta, lai nogrieztos pa labi, velosipēdisti, kurš vēlas turpināt ceļu taisni, var pārkārtoties joslā, kas paredzēta šim nolūkam.

✓ Velosipēda vadītāji tāpat kā iepriekš varēs braukt pa ietvi, ne-

traucējot gājējus.

✓ Izvērtējot satiksmes drošības aspektus, noteikumos paredzēts, ka pilsētās mopēdu vadītāji uz brauktuves ir pielīdzināmi citiem transportlīdzekļiem un tiem ir jābrauc un jāveic manevri gluži tāpat kā citiem motorizēto transportlīdzekļu vadītājiem.

✓ Ārpus apdzīvotām vietām ar mopēdu jābrauc līdzīgi kā ar velosipēdu – pastāvīgi cenšoties turēties tuvāk brauktuves labajai malai. Atšķirība starp braukšanu pilsētās un ārpus tām ieviesta, nēmot vērā faktu, ka mopēda braukšanas ātrums ir mazāks kā citiem motorizētajiem transportlīdzekļiem – ar mopēdu aizliegts braukt ātrāk par 45 kilometriem stundā.

Tāpat kā iepriekš arī turpmāk mopēdu vadītājiem aizliegts braukt pa gājēju ietvēm.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Neveiksmīgais automašīnas zaglis

14. jūlijā Preiļu rajona tiesā izskatīta 1985. gadā dzimušā Aglonas pagasta iedzīvotāja Andra Joksta krimināllieta apsūdzībā pēc Krimināllikuma 175. panta 1. daļas un 185. panta 1. daļas.

A. Joksts ir izdarījis svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu (zādzību). Šī gada 25. marta vakarā Joksts kopā ar Ivaru Sališu lietoja alkoholu. Pēc pusnakts alkohola reibumā viņš nolēma nozagt Guntaram Rubinam piederošo automašīnu Mazda-626. Nonācis pagalmā, viņš atvēra neaizslēgto automašīnas bagāžas nodalījumu, izņēma skrūvgriezi un ar to atvēra automašīnas durvis. Pasaucis savu kompanionu Sališu, Joksts salonā pie aizdedzes atslēgas pārrāva elektrovadus, savienoja tos un iedarbināja automašīnas dzinēju.

Abi vīrieši aizbrauca uz Bašķiem pie drauga. Turpceļā transportlīdzekli vadīja Sališs, kurš nezināja, ka automašīna paņemta bez īpašnieka ziņas. Atpakaļceļā Mazdu vadīja Joksts, bet stūrēšana bija neveiksmīga – automašīna iebrauca grāvī. Satiksmes negadījuma rezultātā iereibušie braucēji mašīnas īpašniekam nodarīja materiālos zaudējumus 500 latu apmērā.

Tiesa nosprieda Andri Jokstu atzīt par vainīgu, tika piespriests galīgais sods – piespiedu darbs uz 250 stundām.

Zagtās mantas slēpa mežā

23. jūlijā Preiļu rajona tiesā izskatīta krimināllieta 1952. gadā dzimušā Aglonas pagasta iedzīvotāja Aleksandra Lekareviča ap-

sūdzībā pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas.

Vīrietis bija iekļuvis dzīvoklī un izdarījis svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu (zādzību). 2004. gada 29. jūnijā tika noslēgts vienošanās protokols starp A. Lekareviču un prokuroru sakarā ar to, ka Lekarevičs atzīst sevi par vainīgu noziedzīga nodarījuma veikšanā. Šī gada aprīļa beigās alkohola reibumā viņš atnāca uz Aglonas pagasta Dudišķiem, kur atrodas A. Bērtiņai piederošā dzīvojamā māja un saimniecības ēkas. Piegājis pie šķūņa, ar tur esošo atslēgu viņš atslēdza šķūņa ieejas durvis, iegāja iekšā un nolaupija mantas. Saraksts ir iespaidīgs: ķerra ar gumijas riteņiem 10 latu vērtībā, melnas ūdensvada caurules 15 metru garumā 10 latu vērtībā, elektriskā slīpmašīna 20 latu vērtībā, elektriskais pagarinātājs piecu latu vērtībā, cirvis divu latu vērtībā, metāla griezamais zāģītis viena lata vērtībā, skārda griezamās šķēres viena lata vērtībā, alumīnija kanna piecu latu vērtībā, divas izkaptis sešu latu vērtībā.

Zagliņš šīs guvums šķita par mazu, jo, piegājis pie dzīvojamās mājas durvīm un nolauzis piekaramo atslēgu, viņš iekļuva telpā. Tur Lekarevičs paņēma mehānisko šujmašīnu 20 latu vērtībā, radioaparātu VEF 201 (tas gan nedarbojās) viena lata vērtībā, kā arī galda modinātāju ar kastīti.

Sakrāvis nozagtās mantas ķerra, vīrietis tās aizveda uz mājām. Daļu sazagtā drošības pēc noslēpa mežā netālu no savām mājām Lopotās. Pavisam viņš bija nozadzis mantas 82 latu vērtībā.

Tiesa nosprieda Aleksandru Lekareviču sodīt pēc Krimināllikuma 175. panta 3. daļas ar brīvības atņemšanu uz vienu gadu bez

mantas konfiskācijas. Saskaņā ar Krimināllikuma 55. pantu šis sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz vienu gadu.

Vardarbīgi apgājās ar nepilngadīgo

29. jūlijā Preiļu rajona tiesā izskatīta 1963. gadā dzimušā Aglonas pagasta Kapiņu iedzīvotāja Sergeja Virbicka krimināllieta apsūdzībā pēc Krimināllikuma 174. panta. Sergejs Virbickis, būdams persona, no kuras cietušais ir materiāli un citādi atkarīgs, vardarbīgi apgājās ar nepilngadīgo, nodarot fiziskas ciešanas.

2004. gada 2. maijā ap pulksten 2.00 naktī Virbickis alkohola reibumā mājās uzsāka strīdu ar savu sievu. Kad sieviete pēc viņa pieprasījuma izgāja no istabas, Sergejs sāka sarunu ar nepilngadīgo meitu, kura strīda laikā bija istabā. Kad meitene neatbildēja, viņš aplika tai roku ap kaklu, saspieda un divas reizes iesita pa seju, kā arī ar plaukstu pa vēderu. Meitenei tika nodarītas fiziskas ciešanas, kā arī viegli miesas bojājumi.

Taču tā nebija vienīgā reize, kad Sergejs pacēla roku pret nepilngadīgo. 18. maijā ap pulksten 2.30 naktī viņš kārtējo reizi strīdējās ar sievu. Trokšņa un lamāšanās dēļ pamodās meita, kura mēģināja skandālistu nomierināt un aizvest gulēt. Virbickis atkal vardarbīgi apgājās ar meiteni, nogrūda viņu gultā, rāva aiz matiem un atlaida tikai tad, kad tā no sāpēm sāka kliegt.

Tiesa nosprieda Sergeju Virbicki atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 174. panta ar piespiedu darbiem uz 230 stundām.

Pēc Preiļu rajona tiesas materiāliem

POLICIJAS ZIŅAS

Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā no 10. līdz 16. augustam reģistrēti 65 iesniegumi. Tajā skaitā bijušas 16 hulīgāniskas darbības, deviņi ģimenes skandāli, 11 zādzības, 10 ceļu satiksmes negadījumi, kriminālpolicijas jomā reģistrēti pieci noziedzīgi nodarījumi, kā arī četros gadījumos fiksēta mantas tīša bojāšana.

Iesita ar dūri pa galvu

11. augustā Preiļu slimnīcā ar galvas traumu pēc medicīniskās palīdzības griezās 1964. gadā dzimušais Aivars. Viņam ar dūri pa galvu bija iesitis 1971. gadā dzimušais Ainārs.

Notrieca gājēju un atstāja negadījuma vietu

12. augustā Preiļos gājēju, 1987. gadā dzimušo Jeļenu, notrieca nenoskaidrotas markas automašīna, kuras vadītājs avārijas vietu atstāja. Cietusi medicīniskās palīdzības saņemšanai griezās Preiļu slimnīcā.

Skandālisti un huligāni

10. augustā Preiļos alkohola reibumā ģimenes skandālu sarīkoja 1974. gadā dzimušais J. nis. Vainīgajam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

12. augustā administratīvā pārkāpuma protokols par sīk huligānismu sastādīts Rudzātu iedzīvotājam, 1981. gadā dzimušajam Jānim.

12. augustā Līvānu policijas iecirkņa telpās huligāniskas darbības veica 1981. gadā dzimušais Andis. Viņš arī nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajam prasībām.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Preilietis pretojās policijas darbiniekiem

10. augustā 1970. gadā dzimušais Preiļu iedzīvotājs Leonīds, būdams alkohola reibumā, nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās huligānu aizturēt.

Līvānos dega dzīvojamā māja

10. augustā Līvānos izcēlās ugunsgrēks. 1956. gadā dzimušajam Genādijam piederošajā dzīvojamā mājā izdega divas istabas 28 kvadrātmetru platībā. Aizdegšanās iemesls un materiāla zaudējuma apjomi tiek noskaidroti.

Zagli – mūzikas cienītāji – Ārdavas bibliotēkā

11. augustā konstatēts, ka no Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēkas nozagts magnetofons. Zagli policijas darbinieki jau noskaidrojuši.

Rokasgrāmata par vieglo automobiļu degvielas patēriņu

Satiksmes ministrija sadarbībā ar Vides ministriju izstrādājusi rokasgrāmatu par jaunu vieglo automobiļu degvielas patēriņu un ogļskābās gāzes (CO₂) izplūdi. Rokasgrāmatā apkopota vieglo automobiļu izgatavotāju pārstāvju Latvijā sniegtā informācija par tirgū pieejamajiem auto.

Degvielas patēriņa ekonomijas ziņā 2003./2004. gadā tirgū pieejamie visefektīvākie automobiļi ir «Citroen C2», kuru degvielas patēriņš uz 100 kilometriem ir tikai 4,1 litrs. Otrajā vietā ierindojas «Citroen C3» ar degvielas patēriņu 4,3 litri uz 100 kilometriem, trešajā — «Renault Clio» ar tikpat lielu degvielas patēriņu. Kopumā rokasgrāmatā publicēta informācija par vairāk nekā 1000 dažādu modeļu automašīnām.

Kā norāda Satiksmes ministrija, transportlīdzekļa pareiza lietošana, regulāra āpkope un braukšanas stils, izvairīšanās no agresīvas braukšanas, braukšana ar mazāku ātrumu, laikus veikta bremzēšana samazina degvielas patēriņu un CO₂ izplūdi.

Eiropas Kopienas noteiktais mērķis ir ne vēlāk kā līdz 2010. gadam panākt, lai visu Kopienas tirgū piedāvājamo vieglo automašīnu vidējais CO₂ izplūdes daudzums nepārsniedz 120 gramus uz kilometru.

Cer iegrozīt agresīvu braukšanu

Pildot iekšlietu ministra izdoto rīkojumu, ceļu policija izstrādājusi plānu, lai mazinātu smago satiksmes negadījumu skaitu. Viens no galvenajiem uzdevumiem ir cīņa pret agresīvajiem braucējiem.

Valsts policijas preses nodaļa izplatījusi paziņojumu, kurā teikts, ka ceļu policija plāno veikt profilaktiskus reidus, izmantojot visus iespējamus tehniskos līdzekļus, to skaitā netrafarēto autotransportu un slēpto kontroli. Stingrāk tiks kontrolēti arī motociklisti, kuru pašlaik uz ceļiem ir ļoti daudz. Policisti lūkos, vai motociklu vadītāji lieto aizsargķiveres, vai tie nepārsniedz atļauto braukšanas ātrumu, vai nebrauc bez tiesībām un alkohola reibumā.

Vai gatavojat krājumus ziemai?

Everita Rašcevska
no Pelēču pagasta

— Ar krājumu gatavošanu vairāk nodarbojas mana mamma un vīramāte. Esmu aizņēma ar dēļu audzināšanu un mammām tikai piepalīdzu. Abas ļoti cenšas, lai būtu garšīgi. Gurķu pietiks līdz

jaunajai ražai. Ievārījumu gan šogad būs mazāk, jo ogu bija maz. Audzējam ķirbjus, varēsīm vārīt putas.

Marija Veigure no Rušonas pagasta:

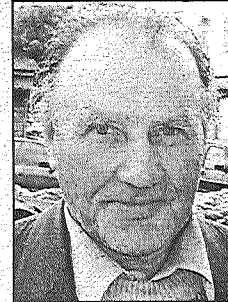
— Preiļu tirgū man ir savs galds, pārdošu pašas izaudzētus dārzeņus. Cilvēki pārķer gan ikdienas lietošanai, gan arī vairumā, jo marinē, konservē un sāla. Esmu sagatavojusi marinētus gurķus, vajadzēs arī iesālit. Ievārījumus tagad vāru mazāk, jo bērni izauguši un tos ēd mazāk. Ievārījumu veicu un upeņu ievārījumus. Plūmju kompoti palikuši vēl no pagājušā gada.

Genovefa Zarāne, pensionāre no Vārkavas novada Vanagiem:

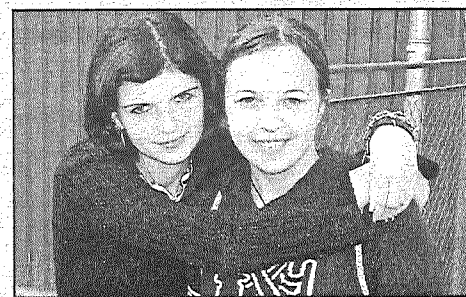

— Esmu izvērijusi ļoti daudz ievārījuma. No jāņogām sagatavoju sulu. Man pašai ievārījumi nemaz tik ļoti pie sirds neiet, bet pie manis bieži ciemojas radi, draugi, un varu pacientēt ar mājās gatavotiem gardumiem. Cukurs gan tagad ir pārāk dārgs, pie mums kilograms maksā 75 santimus. Gurķi šogad nepadevās, laikam nāksies pirkt. Ziemai būs savi burkāni, kartupeļi, bietes, kāposti.

Jānis Pūga, pensionārs no Rozupes pagasta:

— Visa ogu, augļu un dārzeņu raža, ko izaudzējam, tiek pārstrādāta un salikta burkāns. Ar to galvenokārt nodarbojas mana meita. Pārējie viņai palīdz. Saime mums kupla un ēdāju daudz. Šogad augstskolā mums laizami divi studenti, viņiem noderēs viss sagatavotais. Bet mana nodarbošanās ir biškopība. Šīs vasaras sākums medus ieguvei bija katastrofāls. Bites pa istam medu nes tikai tagad.

Karīna Grahojska un Elina Piskunova,
Preiļu 1. pamastskolas skolnieces.

Karīna:

— Ar ziemas krājumu gatavošanu visvairāk aizraujas mana vecmāmiņa, izgudro jaunas receptes. Viņai tas ļoti patīk. Es reizēm palīdzu, bet ievārījumi man ne pārāk garšo.

Elīna:

— Man bieži nākas mammai palīdzēt kompotu un ievārījumu gatavošanā, gurķu konservēšanā. Reizēm viņa man to liek darīt vienai pašai. Esam sagatavojušas jau diezgan daudz. Izmēģinām arī jaunas ievārījumu receptes, ērkšķogām pievienojam banānus, apelsīnus.

L.Rancāne

Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

Akciju sabiedrība "Latvijas Gāze"

informē

Akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" klientu uzmanībai!!!

Sakarā ar maģistrālā gāzes vada Rīga – Daugavpils remontdarbiem šā gada 19. augustā no pulksten 9:00 līdz 17:00 tiks pārtraukta dabasgāzes padeve Līvānu pilsētā.

Lūdzam a/s "Latvijas Gāze" klientus norādītajā laikā nelietot gāzi un aizvērt gāzes padeves krānus.

Tālrunis informācijai 52 37504 vai 04.

Atvainojamies par sagādātajām neērtībām.

SIA «BŪVTEKS»
Brīvības ielā 76, Preiļi.
BŪVTEKS Tālr. 5321295

Skolēni, mēs domājam arī par Jums!!!

Ja atvedīsi savus vecākus uz mūsu veikalu, ja viņi iegādāsies preci vismaz Ls 5 vērtībā, tad saņemsi **DĀVANU**, kas Tev noteikti skolā noderēs. Pirmklasniekus gaida īpašs pārsteigums! **Rullē!**

JAUNAGLONAS ARODVIDUSSKOLA 2004./2005. mācību gadā turpina uzņemt audzēkņus sekojošās izglītības programmās:

- «Tūrisma pakalpojumi» — apm. laiks 4 g.;
- «Ēdināšanas serviss» — apm. laiks 3 g.;
- «Autotransports» — apm. laiks 3 g.;

Skolēnus ar nepabeigtu pamatskolas izglītību (8 klases) uzņemam sekojošās profesionālās pamatizglītības programmās ar pedagoģisko korekciju:

- «Būvdarbi» — apm. laiks 2 g.;
- «Ēdināšanas serviss» — apm. laiks 2 g.;

Audzēkņiem ir iespēja iegūt «B» kat. transportlīdzekļa vadītāja tiesības un apgūt valsts aizsardzības mācību.

Adrese: Jaunaglonas, Aglonas pag., Preiļu raj., LV-5313
Tālrunis uzziņām: 5377721, 9406255.

Baltijas Krievu institūta Rēzeknes filiāle isteno programmas:

- Tiesību zinātnes
- Sabiedriskās attiecības
- Uzņēmējdarbības vadība

specializācijas:

- menedžments (firmas vadība)
- informācijas sistēmas vadība

Studiju formas — vakara

Studiju ilgums — 4-4,5 gadi

Uzņemšanas komisijas darba laiks no 10.00 līdz 18.00.

Apmācības valoda — krievu, latviešu.

Dokumentu pieņemšana līdz 27. augustam:

pirmdien, trešdien no 10.00 līdz 11.00; otrdien, ceturtdien no 16.00 līdz 17.00.

Adrese: Dārzu 21/17, Rēzekne, LV-4600.

Tālr. (371)46-24896, 46-24741, 6481642.
e-mail: bki_rez@rez.edu.lv

Резекненский филиал БКИ проводит обучение по программам:

- Правоведение
- Общественные отношения
- Управление предпринимательской деятельностью

Специализации:

- менеджмент (управление фирмой)
- информационные системы в управлении

Форма обучения — вечерняя

Срок обучения — 4 - 4,5 года

Время работы приемной комиссии с 10.00 до 18.00

Язык обучения — русский, латышский

Прием документов до 27 августа:

Понедельник, среда — с 10.00 до 11.00; Вторник, четверг — с 16.00 до 17.00.

По адресу: Дарзу 21/17, Резекне, LV-4600

Тел. 46-24896, 46-24741, 6481642
e-mail: bki_rez@rez.edu.lv

Firma meklē izremontētas
NOMAS TELPAS VEIKALAM
Preiļu un Līvānu centrā.
Vēlams pirmais stāvs, platība 60-80 m².
Tālr. 9505289 darba laikā, 7973541.

20. augustā Preiļu tirgū plašā sortimentā tirgos ziemeļietes akmensdārzņiem, ūdens baseiniem, dīķiem un citus daudzgadīgos augus.
Tālr. 9109587.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 9161121.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

PĒRK egles, priedes zāģbaļķus, šīķbaļķus, papīrmalku, taras klučus, finierklučus, bērza papīrmalku, cirsma, mežus īpašumā.
♦ palīdz noformēt zemesgrāmatā,
♦ sniedz kokvedēja pakalpojumus.
Samaksa par kokmateriāliem tūlītēja.
Tālr. 6453253.

LATVIJAS **IPAŠUMI**
Pērk
MEŽA IPAŠUMUS, ZEMI, CIRSMAS, BRIESTAUDZES (virs 50 g.vec.)
Juridiska noformēšana. Tālr. 6599371

18. un 21. augustā z/s pārdos melnus, raibus un brūnus jaunputnus (5-6 mēn.), dējējvistas (10-14 mēn.) un gaiļus (arī mālna pret vistām). Gaiļšos 7.20, Riebiņos 7.35, Preiļos 7.50, Pieniņos 8.20, Stabulniekos 8.35, Galēnos 8.50, Sijukalnā 9.00, Polkoronā 9.15, Smelteros 9.25, L.Ansposkos 9.35, Priekules 9.45, Rudzātos 10.00, Steķos 10.15, Turkos 10.25, Zundānos 10.35, Jaunsilvās 10.45, Līvānos 11.00, Rozupē 11.35, Vanagos 11.45, Sutros 12.00, Ančkinos 12.15, Pīliskās 12.30, Vārkavā 12.45, Upmalā 13.00, Rimicānos 13.10, Arendolē 13.25, Pelēčos 13.40, Ārdavā 13.55, Aglonā 14.10, Jaunaglonā 14.20, Aglonas st. 14.35, Aizkalnē 14.50, Raudavkā 15.00. Tālr. 5321270 (vakaros), 6373382.

«EZIS» un «ZİLĪTE» augustā

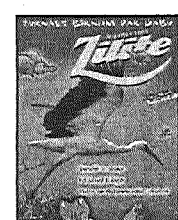
«Ezis» — žurnāls maziem bērniem — šīs vasaras trešajā mēnesī:

* stāsta par skaistajām, bet indīgajām mušmīrēm;

* publicē bilžu stāstiņus no lapsu dzīves;
* mudina bērnus domāt, kam ir mati, kam spalvas, kam zvīņas, kam čaulas, kam bārdas;

* turpina burtu stāstiņus — šoreiz par vienu vecu vilku vēlā vakarā, velkot vezumu, vārnām, vabolēm vērojot viņu...

«Zilīte» — žurnāls bērniem par dabu:

* apraksta un bildēs rāda gada putnu, kam vācu vārds, bet liela apetīte uz vārdēm, kukaiņiem, gliemjiem, zivīm, čūskām;

* brīdina bērnus no indīgā Eiropas segliņa, kam rudenī skaistas lapas un vēl vilinošāki augļi;

* kārtējo reizi organizē konkursu «Novērojums dabā» un nosaka uzvarētāju, kas saņems balvu;

* šoreiz kopā ar rakstnieku Juri Zvirgzdiņu iedvesmojas no dzīvnieku akmeņiem, kas atrodas Rīgas namu fasādēs un uz augstajiem jumtiem.

Uzņēmēj!
Līdz 31. decembrim ir **TIKAI četri mēneši. Vai paspēsī?**
Profesionāla palīdzība reģistrācijai KOMERCREĢISTRĀ.

Tālr. 5307056; 6162288.